

Archeologisch vooronderzoek ten behoeve van de 'herontwikkeling Taets van Amerongenweg' te Renswoude, gemeente Renswoude

*Ruimtelijk advies op basis van archeologisch bureauonderzoek en inventariserend
veldonderzoek*

Rapportnummer: V1413
Projectnummer: V16-3341
ISSN: 1573 - 9406
Status en versie: Definitief 2.0
In opdracht van: Gemeente Renswoude
Rapportage: W.J. Weerheijm, A. Vissinga, R. Schrijvers
Plaats en datum: Amersfoort, 14 december 2016

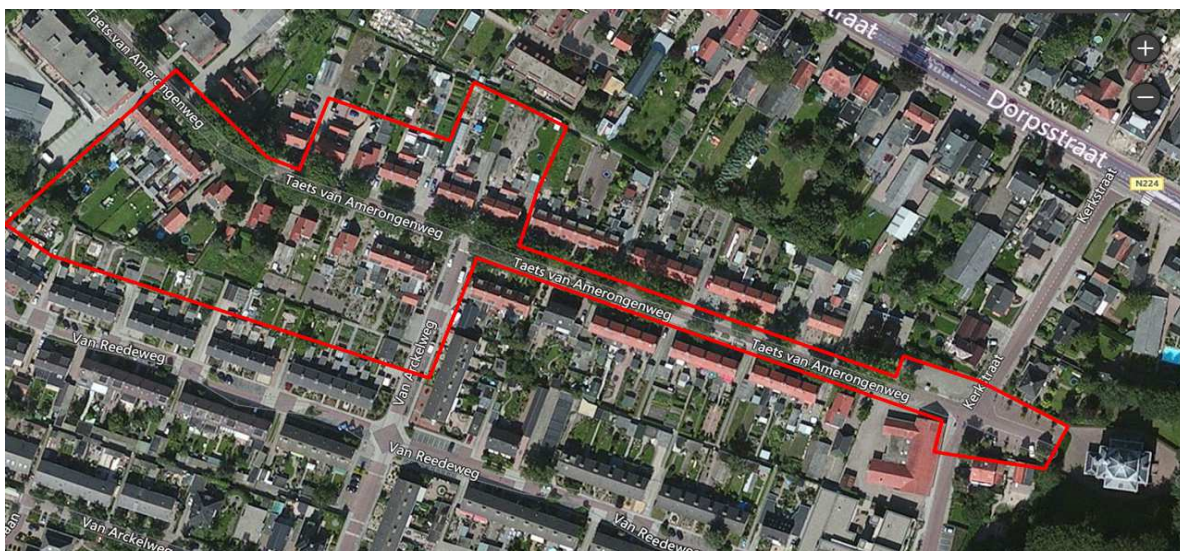
*Niets uit dit werk mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van
druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, daaronder mede begrepen gehele of gedeeltelijke
bewerking van het werk, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Vestigia BV*

Projectgegevens	
Initiatief	Nieuwbouw woningen/reconstructie openbaar gebied
Toponiem / locatie	Taets van Amerongenweg
Plaats	Renswoude
Gemeente	Renswoude
Provincie	Utrecht
Opdrachtgever	Gemeente Renswoude Postbus 8 3927 ZL Renswoude
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. F. van Drie (tel. 0318-578 150)
Oppervlakte plangebied	Circa 1,9 ha
Diepte grondwerkzaamheden	Onbekend
Huidig grondgebruik	Bebouwd, bestraat
Onderzoeksmelding	4014946100
Soort onderzoek	Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek
RD-hoekcoördinaten van het plangebied	165.186 / 453.751 165.608 / 453.919
Kaartblad (1:25.000)	32G Barneveld
Uitvoerder en documentatie	Vestigia BV <i>Archeologie & Cultuurhistorie</i>
Projectleider/Senior archeoloog	Dr. R.M. van Heeringen
Projectmedewerkers	Drs. R. Schrijvers (fysisch geograaf) Drs. A. Vissinga (archeoloog) mr. W.J. Weerheijm MA (archeoloog)
Uitvoering booronderzoek	22 en 23 september 2016
Bevoegd gezag	Gemeente Renswoude Postbus 8 3927 ZL Renswoude
Contactpersoon	Dhr. F. van Drie
Deskundige namens BG	Omgevingsdienst Regio Utrecht
Contactpersoon	Dhr. R. Torremans (ODRU)
Gecontroleerd door	Vestigia (R.M. van Heeringen) d.d. 28 september 2016
Geaccordeerd door	Gemeente Renswoude d.d.

Inhoudsopgave

Samenvatting en advies	5
Onderbouwing advies	7
1 Projectomgeving	7
1.1 Plangebied.....	7
1.2 Onderzoeksdoel en -methode	7
2 Verwachtingsmodel	9
2.1 Landschappelijke setting.....	9
2.2 Archeologische context.....	9
2.3 Gespecificeerde archeologische verwachting.....	14
2.4 Advies.....	14
3 Veldonderzoek.....	15
3.1 Vraagstelling	15
3.2 Onderzoeksmethode	15
3.3 Resultaten veldonderzoek.....	17
3.4 Conclusies veldonderzoek.....	17
Literatuur.....	21
Digitale bronnen.....	21
Kaarten en bijlagen	23

Afbeelding 1 Luchtfoto plangebied. Het plangebied is globaal in rood aangegeven. Bron: Bing Maps.

Afbeelding 2 Inrichtingsschets. Bron: Gemeente Renswoude.

Samenvatting en advies

Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* heeft in opdracht van de gemeente Renswoude een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende/karterende boringen verricht voor een plangebied aan de Taets van Amerongenweg te Renswoude, gemeente Renswoude (*kaart 1, afbeelding 1*). Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 1,9 hectare en is momenteel deels bebouwd en verhard (bebouwde kom). In het zuidelijk deel van het plangebied is de zone tussen de bebouwing van de Taets van Amerongenweg en de Van Reedeweg in gebruik als moestuin. De herontwikkeling zal in twee fases worden uitgevoerd; de huidige uitvraag betreft fase 1 waarbij de huidige bebouwing zal worden gesloopt en nieuwbouw van woningen zal worden gerealiseerd (*afbeelding 2*). Onderdeel van de eerste fase is de reconstructie van het openbaar gebied (aanleg/vervanging van riolering etc.) langs de Taets van Amerongenweg. Onbekend is nog tot welke exacte diepte hier de mogelijke ingrepen zullen reiken, maar gezien de voorgenomen werkzaamheden zal deze naar verwachting tot in de archeologisch relevante lagen reiken.

Voorafgaand aan de ingrepen dient in kaart te worden gebracht of er mogelijk archeologische waarden in het geding zijn.

Het plangebied had op basis van het bureauonderzoek een verhoogde archeologische verwachting op het *in situ* aantreffen van archeologische vondsten en sporen vanaf het Laat-Paleolithicum/Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen. Het plangebied ligt op een hoger gelegen dekzandrug hetgeen in het verleden een aantrekkelijke locatie is geweest voor bewoning. Voor de periode Nieuwe Tijd is er sprake van een vastgestelde archeologische waarde voor het noordelijke deel van het plangebied dat binnen de begrenzing ligt van het AMK-terrein 12.251 (de historische kern van Renswoude). De zuidelijke grens van dit AMK-terrein is echter ver doorgetrokken; eventuele resten die verband houden met bebouwing uit het vroegste begin van de plaats Renswoude worden binnen het plangebied niet verwacht. Hiervoor ligt het plangebied te ver van de Dorpsstraat af. Uitzondering geldt voor het uiterste oosten van het plangebied waar op basis van historisch kaartmateriaal wel sprake is van bebouwing. Onder de bestrating van het huidige Kerkpad liggen mogelijk nog de resten van een huisje (mogelijk een pastorie) dat staat aangegeven op de Kadasterkaart 1811-1832, maar dat vermoedelijk tussen 1811/1832 en 1850 is gesloopt.

In aanvulling op het bureauonderzoek is vervolgens een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd door middel van verkennende/karterende boringen. Tijdens het veldonderzoek is vastgesteld dat het plangebied is gelegen op een dekzandrug bestaande uit matig fijn zwak lemig zand, waarop in de Late Middeleeuwen/Nieuwe Tijd een cultuurdek is opgeworpen. Dit cultuurdek is in slechts twee boringen aangetroffen. In de meeste boringen is sprake van een verstoord bodemprofiel op dekzand. Hier zouden nog archeologische vindplaatsen uit de prehistorie tot aan de Late Middeleeuwen in gave toestand in de bodem aanwezig kunnen zijn. Ondanks de boordiameter van 15 cm en het zeven van het opgeboorde sediment zijn geen aanwijzingen gevonden dat hier vindplaatsen aanwezig zouden kunnen zijn. In de overige boringen is veelal sprake van een verstoord bodemprofiel op dekzand. De top van het dekzand is verstoord, dan wel afgetopt. Theoretisch gezien zouden in het gehele plangebied nog vindplaatsen uit de Nieuwe Tijd aanwezig kunnen zijn; het plangebied lag echter ver verwijderd van de oude kern langs de Dorpsstraat waardoor dit niet waarschijnlijk lijkt. Uitzondering hierop vormt het meest oostelijke deel van het plangebied waar zich mogelijk restanten van een vindplaats uit de Nieuwe Tijd bevinden, bestaande uit de resten van een huisje dat stamt uit in ieder geval het begin van de 19^e eeuw. Mogelijk is deze bebouwing te relateren aan de koepelkerk uit de 17^e eeuw, bijvoorbeeld een pastoriewoning. Dit kan interessante informatie opleveren in relatie tot de historische ontwikkeling van Renswoude, zoals het recente onderzoek bij het Rechthuis aan de Dorpsstraat 44. Op basis van het booronderzoek kan echter geen uitspraak worden gedaan over de eventuele conservering en waardering van deze resten. Daarvoor is een booronderzoek niet de geëigende methode. Op basis van de KLIC melding zijn er geen of weinig kabels en leidingen binnen dit gedeelte van het Kerkpad; het is echter nog steeds mogelijk dat de bodemroerende ingrepen tijdens de sloop van het huis in het

midden van de 19^e eeuw en/of de latere ingrepen aan het Kerkpad van een dusdanige aard zijn geweest dat er nauwelijks meer sprake kan zijn van een betekenisvolle archeologische vindplaats. Aan de uiterste oostrand van deze zone kunnen naast resten van bebouwing ook resten van het voormalige kerkhof worden aangetroffen, met menselijk botmateriaal. De kans hierop wordt laag ingeschat maar kan ook niet volledig worden uitgesloten.

In het overige deel van het plangebied zijn geen aanwijzingen gevonden die doen vermoeden dat binnen het plangebied een (intacte) archeologische vindplaats aanwezig is.

Advies

Gezien de aangetroffen verstoringen binnen het plangebied en het ontbreken van archeologische indicatoren in de boringen, kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van een (intacte) archeologische vindplaats binnen het grootste deel van het plangebied klein is. Op basis van de resultaten van onderhavig onderzoek is de archeologische verwachting voor dit gedeelte van het plangebied daarom bijgesteld naar 'laag' en adviseert Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* dan ook geen vervolgstappen in het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ).

Uitzondering hierop is het meest oostelijke gedeelte van het plangebied bij het Kerkpad waar zich mogelijk nog resten van historische bebouwing en van het voormalige kerkhof kunnen bevinden (zie *kaart 5* zone advies vervolgonderzoek). Vestigia adviseert om deze mogelijke resten zoveel mogelijk *in situ* te bewaren, dat wil zeggen om af te zien van ingrepen binnen dit gedeelte van het plangebied. Mocht het toch noodzakelijk zijn om hier ingrepen te laten plaatsvinden dieper dan 30 cm -mv, bijvoorbeeld in het kader van de aanleg van kabels en leidingen, dan wordt geadviseerd hier een vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een proefsleuvenonderzoek of een archeologisch begeleiding. Hiervoor dient eerst een Programma van Eisen te worden opgesteld dat de goedkeuring behoeft van het bevoegd gezag, de gemeente Renswoude.

Aangezien het nooit volledig is uit te sluiten dat tijdens eventueel grondverzet een archeologische 'toevalsvondst' wordt gedaan, is het wenselijk de uitvoerder van dit grondwerk te wijzen op de plicht om hiervan zo spoedig mogelijk melding te doen bij het bevoegd gezag, de gemeente Renswoude en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Onderbouwing advies

1 Projectomgeving

1.1 Plangebied

Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* heeft in opdracht van de gemeente Renswoude een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende/karterende boringen verricht voor een plangebied aan de Taets van Amerongenweg te Renswoude, gemeente Renswoude (*kaart 1, afbeelding 1*). Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 1,9 hectare en is momenteel deels bebouwd en verhard (bebouwde kom). In het zuidelijk deel van het plangebied is de zone tussen de bebouwing van de Taets van Amerongenweg en de Van Reedeweg in gebruik als moestuin. De herontwikkeling zal in twee fases worden uitgevoerd; de huidige uitvraag betreft fase 1 waarbij de huidige bebouwing zal worden gesloopt en nieuwbouw van woningen zal worden gerealiseerd (*afbeelding 2*). Onderdeel van deze fase is de reconstructie van het openbaar gebied (aanleg/vervanging van riolering etc.) langs de Taets van Amerongenweg. Onbekend is nog tot welke exacte diepte hier de mogelijke ingrepen zullen reiken, maar gezien de voorgenomen ingrepen zal deze naar verwachting tot in de archeologisch relevante lagen reiken.

Voorafgaand aan de ingrepen dient in kaart te worden gebracht of er mogelijk archeologische waarden in het geding zijn.

1.2 Onderzoeksdoel en -methode¹

Doel van het archeologisch vooronderzoek was vast te stellen of er in het plangebied sprake is (of kan zijn) van archeologische resten die door de ingrepen verstoord dreigen te worden en, indien mogelijk, uitspraken te doen over de waarde hiervan in termen van fysieke en inhoudelijke kwaliteit zoals zeldzaamheid en gaafheid. Hiertoe is in eerste instantie een bureauonderzoek verricht, waarbij voor het plangebied een specifiek archeologisch verwachtingsmodel is opgesteld. In aanvulling op het bureauonderzoek is een verkennend/karterend archeologisch booronderzoek verricht met als doel vast te stellen of een intact bodemprofiel aanwezig is of dat er sprake is van verstoring danwel erosie met het oog op de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen. Vervolgens is op basis van de resultaten een advies geformuleerd in het kader van de cyclus van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ).

¹ Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van de KNA versie 3.3 (zie *bijlage 2*).

2 Verwachtingsmodel

2.1 Landschappelijke setting

Renswoude is gelegen in de Gelderse Vallei, een onderdeel van het Midden-Nederlandse Zandgebied.² De Gelderse Vallei is een zogenaamd 'glaciaal bekken', dat gedurende de Saale-ijstijd (ongeveer 370.000-127.000 jaar geleden) door landijs is uitgeschuurd tot een diepte van meer dan 125 meter-NAP. Het bekken wordt geflankeerd door de Utrechtse Heuvelrug in het westen en de Veluwe in het oosten. Dit zijn stuwwalcomplexen, die bestaan uit door het landijs opgestuwde vroeg- en midden-pleistocene fluviaatiele afzettingen. Na de Saale-ijstijd is het bekken opgevuld met glaciofluviale en glaciolacustriene afzettingen (Formatie van Drenthe³), mariene afzettingen (Eem Formatie), en fluvioperiglaciale en eolische afzettingen (Formatie van Boxtel). De 10 tot 20 meter dikke afzettingen van de Formatie van Boxtel zijn in de laatste ijstijd, het Weichselien (ongeveer 117.000-11.650 jaar geleden), afgezet. De eolische afzettingen (dekzand; Laagpakket van Wierden van de Formatie van Boxtel) die in het lage deel van de Gelderse Vallei aan het oppervlak voorkomen, worden gekenmerkt door het voorkomen van paraboolvormige dekzandruggen. Deze ruggen zijn ontstaan vóór het Allerød-interstadiaal (vóór 13.900 jaar voor heden) bij overwegend westelijke winden.⁴ Goede voorbeelden hiervan zijn de ruggen ten noordoosten van Scherpenzeel en bij Renswoude. Van nature is de Gelderse Vallei een laag gelegen en relatief vochtig gebied als gevolg van kwelwater van de omliggende stuwwallen en de slechte afwatering door het onregelmatige dekzandrelief. Hierdoor kon op enkele plaatsen veenvorming optreden, zoals bij Veenendaal en Ederveen. De natuurlijke afwatering van de Gelderse Vallei vindt plaats via een aantal beken, zoals de Barneveldse Beek en de bij Renswoude liggende Lunterse Beek. De beken wateren af op de Eem, die weer afwatert op de voormalige Zuiderzee.

Op de geomorfologische kaart (*kaart 2*) is te zien dat Renswoude is ontstaan op een dekzandrug ('dekzandrug al dan niet met oud-bouwlanddek'), die ten noorden en oosten ervan begrensd wordt door het beekdal van de Lunterse Beek ('dalvormige laagte zonder veen'). Het plangebied zelf is gekarteerd als 'bebouwing'. Renswoude is ontstaan langs de Dorpsstraat op een dekzandrug; het plangebied maakt hier deel van uit. Op de bodemkaart (*kaart 3*) is het plangebied niet gekarteerd (bebouwing). Uit het kaartbeeld blijkt dat op de hogere delen van de dekzandruggen voornamelijk laarpodzolgronden ('zwak lemige zandgronden met een matig dik cultuurdek', eenheid 310 op *kaart 3*) en hoge bruine enkeerdgronden ('lemige zandgronden met een dik cultuurdek', eenheid 317 op *kaart 3*) voorkomen. Deze gronden komen voor in de oude ontginningen; na ontginning heeft er ophoging met potstalmest plaatsgevonden. Laarpodzolgronden worden gekenmerkt door de aanwezigheid van een matig dikke eerdlaag (30-50 centimeter dikke A-horizont); ze zijn vaak ontstaan op een eerder gevormde veldpodzolgrond (geen ijzerhuidjes rondom de zandkorrels onder de B-horizont). Enkeerdgronden zijn zandgronden met een niet vergraven eerdlaag, die dikker is dan 50 centimeter.⁵ De enkeerdgronden in de omgeving van Renswoude zijn voornamelijk op podzolgronden en beekerdgronden aangelegd. Het plangebied is dus waarschijnlijk van oorsprong onderdeel geweest van oude cultuurgronden op een dekzandrug, voordat het bebouwd werd.

2.2 Archeologische context

Gemeentelijk beleid

De gemeente Renswoude beschikt over een gemeentelijke archeologische beleidskaart.⁶ Volgens deze kaart ligt het plangebied deels in een zone met een middelhoge archeologische verwachting, waarvoor geldt dat bij ingrepen groter dan 1.000 m² en dieper dan 30 cm -mv archeologisch onderzoek noodzakelijk is (*kaart 4*). Het noordelijke deel van het plangebied ligt in een zone met een vastgestelde archeologische waarde:

² Berendsen 1997.

³ De in de tekst gebruikte lithostratigrafie is volgens Westerhoff *et al.* 2003.

⁴ Berendsen 1997.

⁵ STIBOKA 1965.

⁶ Boshoven *et al.* 2010.

Archeologisch Waardevol Gebied 2, waarvoor geldt dat bij bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm -mv archeologisch onderzoek verplicht is. Het onderhavige project is dus onderzoeksplichtig.

Historische geografie

De omgeving van Renswoude is in 855 vermeld als *silva Hrenhem* (Rhenense woud) in een oorkonde waarbij een deel van dit woud aan de abdij van Werden werd geschonken. In 1003 verwierf de abdij van Deutz bij Keulen het grondgebied, waar vóór het jaar 1016 de kerk van Rhenen werd gebouwd. In 1268 droeg deze abdij de Rhenense goederen - waartoe ook het grondgebied van het huidige Renswoude behoorde - over aan de graaf van Bentheim. Uit een oorkonde uit 1321 is bekend dat binnen de Rhenense goederen al uitgebreide ontginningen hadden plaatsgevonden. Vanaf de 11^e eeuw werden in deze regio de hogere dekzandruggen rondom de waterlopen van het bekenstelsel al systematisch in cultuur genomen. Er ontstonden geen echte dorpen maar wel een patroon van verspreid liggende boerderijen met omringend bouwland, de zogeheten kampen.⁷ In 1536 werd Renswoude erkend als ridderhofstad; tussen 1350 en 1375 werd er een kasteel gebouwd. Johan van Reede, de toenmalige bewoner van het kasteel, liet in 1654 het oude kasteel afbreken en een nieuw kasteel bouwen. Ondertussen had de kasteelheer in 1638 de opdracht gegeven het dorp Renswoude te stichten. De bebouwing concentreerde zich voornamelijk langs de Dorpsstraat.⁸ De koepelkerk van de Hervormde gemeente van Renswoude is gebouwd tussen 1639 en 1641. De architect van de kerk is Jacob van Campen, bekend als de architect van o.a. het Paleis Noordeinde in Den Haag en het Paleis op de Dam in Amsterdam.

Op een historische kaart in de collectie van de Universiteit Utrecht, gemaakt door Bernard de Roy rond 1685 is te zien dat de bebouwde kom aan het einde van de 17^e eeuw zich vrijwel uitsluitend langs de Dorpsstraat ter hoogte van de kerk uitstrekte; ook de molen bij de kruising tussen de Dorpsstraat en de Oude Holleweg staat enige bebouwing aangegeven. Het plangebied lijkt op deze kaart nog in niet ontgonnen terrein te liggen (afbeelding 3).

Afbeelding 3 Uitsnede kaart Bernard de Roy ca. 1685. Het plangebied is globaal in rood aangegeven.

Bron: Universiteit Utrecht.

⁷ Blijdenstein 2005, 281.

⁸ Boshoven *et al.* 2010, p. 42-47.

Afbeelding 4 Uitsnede Kadasterkaart 1811-1832. Het plangebied is globaal in rood aangegeven. Bron: RCE.

Afbeelding 5 detail Kadasterkaart 1811-1832. Het plangebied is globaal in rood aangegeven. Bron: RCE.

Voor de historisch-geografische gegevens is verder gebruik gemaakt van de website van de RCE (kadastriskaart 1811-1832),⁹ en Topotijdreis.¹⁰ Op de Kadasterkaart van 1811-1832 ligt het plangebied vrijwel geheel in het buitengebied, ten zuiden van de achtererven van de Dorpsstraat (*afbeelding 4*). De molen die op de kaart van Bernard de Roy nog aan de oostzijde van de huidige Oude Holleweg lijkt te liggen, ligt op de

⁹ www.cultureelerfgoed.nl.

¹⁰ www.topotijdreis.nl.

Kadasterkaart van 1811-1832 aan de westzijde van de Oude Holleweg (perceel nr. 111). Ook op de kaarten van 1850, 1872 en 1900 wordt de molen aan de westzijde van de weg aangegeven. Het lijkt onwaarschijnlijk dat de molen uit de 17^e eeuw binnen het plangebied heeft gelegen, daarvoor ligt het plangebied waarschijnlijk te ver van de weg af. Alleen in de uiterste oosthoek van het plangebied, tussen de Kerkstraat en de koepelkerk, is op de Kadasterkaart 1811-1832 bebouwing zichtbaar: het betreft een huisje dat in het Kadaster wordt aangeduid als 'huis en tuin', in eigendom van de Gereformeerde Diaconie (kadasternr. 167). Wellicht gaat het hier om de pastorie, behorende bij de kerk (*afbeelding 5*). Ten zuiden van bovengenoemde woning, dus net buiten het plangebied, staat nog een huisje aangegeven ('huis en erf'), in eigendom van Arie van Druffelaar (kadasternr. 166). Op de topografische kaart van 1850 zijn beide gebouwen, die het zicht op de kerk vanaf de Kerkstraat belemmerden, verdwenen. De resten van het huisje met kadasternr. 167 liggen onder de bestrating van het huidige Kerkpad; de resten van het huisje met kadasternr. 166 liggen op of bij de locatie van het huidige pand Kerkstraat 5 (gebouwd in 1925). Het terrein rondom de kerk (kadasternr. 168) staat als 'kerkhof' aangegeven. De uiterste oostrand van het plangebied valt nog net binnen dit perceel nr. 168, waardoor zich nog mogelijk resten van begravingen binnen het plangebied kunnen bevinden. Op basis van kaartmateriaal uit bijv. 1850, 1872 en 1900 heeft het kerkhof waarschijnlijk steeds aan de noord- en zuidrand van het complex gelegen, waardoor de kans op begravingen binnen het plangebied als laag moet worden ingeschat. Het kan echter ook niet volledig worden uitgesloten dat zich mogelijk nog resten van begravingen binnen het plangebied bevinden.

De rest van het plangebied dat op de Kadasterkaart als agrarisch gebied staat aangegeven blijft ook lang als zodanig in gebruik. Pas in de jaren '40 en '50 van de vorige eeuw wordt de Taets van Amerongenweg aangelegd, met langs de weg de huidige huizen.

Tweede Wereldoorlog

Tijdens de meidagen van 1940 speelden de gevechten zich over het algemeen verder ten westen en ten zuiden van Renswoude af. De Nederlandse Grebbelinie kende een strook met voorposten die langs Scherpenzeel tot aan De Klomp en Veenendaal liep, onder Renswoude. Op 12 mei werd een groepje terugtrekkende Nederlandse soldaten bij Renswoude door de naderende Duitsers gevangen genomen. Op 13 mei zetten de Duitsers de aanval in richting Scherpenzeel en De Groep. Bij Renswoude stuitte men daarbij kort op enkele Nederlandse vooruitgeschoven posten, waarna de aanval verder richting Scherpenzeel en de Grebbelinie werd voortgezet. Ook tijdens de bevrijding in 1945 kwam Renswoude in aanraking met de oorlog. Op 17 april 1945 bereikten de eerste geallieerde verkenningsseenheden vanuit het oosten Renswoude, waarna op 19 april een tweede verkenning volgde. Op 23 april volgde de daadwerkelijke aanval van Britse en Canadese eenheden richting de Grebbelinie, waarbij het tot gevechten kwam bij de Lunterse Beek. Bij het kasteel van Renswoude werden 20 Duitsers gevangen genomen. Op 25 april volgde een Duitse tegenaanval vanuit het zuiden bij Emminkhuizen, na een voorbereidende nachtelijke beschieting. De aanval kon echter worden afgeslagen. Het is onbekend of de Tweede Wereldoorlog nog sporen heeft achtergelaten binnen het plangebied; vanwege de herinrichting en de aanleg van de woonwijk in de naoorlogse jaren lijkt de kans hierop klein.

Bekende archeologische waarden

Voor de archeologische gegevens omtrent het huidige plangebied is het Archeologisch Informatiesysteem (Archis) geraadpleegd, dat alle geregistreerde archeologische monumenten, onderzoeken, waarnemingen en vondsten bevat.¹¹ Archeologische monumenten zijn terreinen met een (hoge/zeer hoge) archeologische waarde, die ofwel fysiek (wettelijk en juridisch) beschermd worden, ofwel een planologische bescherming hebben waarbij in het bestemmingsplan voorschriften voor het gebruik zijn opgenomen. Archeologische waarnemingen zijn meldingen van archeologische vondsten en/of sporen van bijvoorbeeld nederzettingen, grafvelden, akkersystemen, heiligdommen, enz., die niet nader onderzocht en gewaardeerd zijn.

¹¹ Momenteel vindt een transitie plaats van het informatiesysteem Archis2 naar Archis3 waardoor het systeem niet optimaal kan worden geraadpleegd. Gebruik is gemaakt van gegevens aanwezig in het digitale archief van Vestigia.

Archeologische vondstmeldingen zijn meldingen die nog niet zijn gecontroleerd om in het systeem te worden opgewaarderd tot een waarneming.

Het plangebied ligt binnen een vastgestelde archeologische waarde in de vorm van het AMK-terrein 12.251, de historische dorpskern van Renswoude. Ca. 150 m ten oosten van het plangebied ligt het AMK-terrein 11.545, het kasteelterrein (*kaart 4*). Binnen een straal van 500 m rondom het plangebied zijn geen archeologische waarnemingen of vondsten geregistreerd. De meest dicht bijzijnde waarnemingen liggen op ca. 900 m ten noordoosten van het plangebied. Het betreft hier vuursteenvondsten ten noorden van de Lunterse Beek, die duiden op bewoning in en gebruik van het gebied in de vroege prehistorie (waarnemingsnrs. 48.640, 128.129 en 128.131).

In de directe omgeving van het plangebied zijn enkele archeologische onderzoeken uitgevoerd. Het onderhavige plangebied grenst aan het onderzoeksmeldingsnr. 34.209/2237839100. Dit onderzoeksmeldingsnummer heeft betrekking op een booronderzoek, uit 2009.¹² Het booronderzoek leverde deels intacte podzolprofielen op, bedekt met een plaggendek. Sommige boringen hadden ook nog een intact plaggendek zonder een onderliggend podzolprofiel, direct op de C-horizont. In twee boringen was het plaggendek voldoende dik om als een zwarte enkeerdgrond geclassificeerd te worden (dikker dan 50 cm). Uiteindelijk is geadviseerd om een proefsleuvenonderzoek uit te voeren in de noordwest hoek van het betreffende plangebied, bij de kruising tussen de Oude Holleweg en de Dorpsstraat, waar de meeste kans was op het aantreffen van historische bebouwing uit de vroegste stadia van de ontwikkeling van Renswoude. Vervolgonderzoek ter plaatse van veel boringen waar wel een intacte bodem is aangetroffen is daarbij achterwege gelaten, waarschijnlijk vanwege de aard en locatie van de destijds voorgenomen ingrepen. Wel is geadviseerd om buiten het gedeelte waar de proefsleuven zouden worden aangelegd, de archeologische dubbelbestemming in stand te laten. Het proefsleuvenonderzoek is uiteindelijk uitgevoerd in 2013 (onderzoeksmeldingsnr. 56.342/2402592100); in de twee proefsleuven werd alleen een verstoorde bodem aangetroffen waarna het betreffende plangebied vervolgens is vrijgegeven voor de voorgenomen ontwikkeling.¹³ Binnen de begrenzing van onderzoeksmeldingsnr. 34.209/2237839100 is in 2016 nog een booronderzoek uitgevoerd aan de achterzijde van de Dorpsstraat 101. Tijdens het booronderzoek is een zwarte enkeerdgrond aangetroffen met een zeer scherpe overgang naar de C-horizont. Geconcludeerd werd dat het pleistocene dekzand binnen het betreffende plangebied is afgetopt en opgenomen in het bovenliggende plaggendek. Ook de top van de C-horizont is hierbij volledig verloren gegaan. Er zijn geen restanten van bodemvorming waargenomen. In één boring is geen plaggendek waargenomen. Hier bleek sprake van een 0,85 m dik pakket ophoogzand, direct op het onderliggende dekzand.¹⁴ Het plangebied grenst eveneens aan onderzoeksmeldingsnr. 5.908/2085348100, een booronderzoek uit 2003 op de locatie van het huidige appartementencomplex Taets van Amerongenweg 1. Hier bleek geen intacte bodem meer aanwezig en er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.¹⁵ Tenslotte kan nog worden vermeld dat verder naar het oosten een bureau- en booronderzoek is uitgevoerd bij de Dorpsstraat nr. 44-46 (onderzoeksmeldingsnr. 43.331/2304169100), met vervolgens een archeologische begeleiding (onderzoeksmeldingsnr. 3984312100). Hierbij zijn de funderingen blootgelegd van het oude Rechthuys, uit de tweede helft van de 17^e eeuw.¹⁶

Concluderend kan worden gesteld dat zich in de directe omgeving van het plangebied (deels) intacte podzolen bevinden (of hebben bevonden) met daarop een plaggendek. Deze bodems hebben in principe een hoge archeologische verwachting met name vanwege de goede conserverende eigenschappen van het plaggendek. De recente bebouwing heeft echter ook op vele plaatsen voor verstoringen geleid.

¹² Leuving/Valckx 2009.

¹³ Hoven 2013.

¹⁴ Weerheijm *et al.* 2016.

¹⁵ Mietes *et al.* 2003.

¹⁶ Van Heeringen/Vissinga/Weerheijm 2016.

Bekende verstoringen

Voor informatie omtrent bekende verstoringen zoals saneringen en dergelijke is de website van het Bodemloket geraadpleegd.¹⁷ Bij het Bodemloket zijn binnen het plangebied geen meldingen bekend. Verder kan vermeld worden dat binnen het plangebied sprake is van woningbouw en infrastructuur (wegen, ondergrondse riolering, kabels en leidingen etc.) waardoor mogelijke archeologische vindplaatsen zijn verstoord. Op basis van de KLIC melding kan in ieder geval worden opgemerkt dat ter plaatse van het wegdek en belendende trottoirs van de Taets van Amerongenweg en de Van Arckelweg sprake is van een (zeer) groot aantal kabels en leidingen waardoor de ondergrond reeds in grote mate is verstoord zal zijn.

2.3 Gespecificeerde archeologische verwachting

Het plangebied heeft op basis van het bureauonderzoek een verhoogde archeologische verwachting op het *in situ* aantreffen van archeologische vondsten en sporen vanaf het Laat-Paleolithicum/Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen. Het plangebied ligt op een hoger gelegen dekzandrug hetgeen in het verleden een aantrekkelijke locatie is geweest voor bewoning. Het plangebied is volgens de bodemkaart niet gekarteerd vanwege de bebouwde kom, maar in de omgeving komen op de hogere dekzandruggen laarpodzolgronden en hoge bruine enkeerdgronden voor. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn podzolprofielen met plaggendek (zwarte enkeerdgronden) aangetroffen. Deze gronden zijn oude ontginningsgronden, die zijn opgehoogd met potstalmest tijdens de Late Middeleeuwen/ Nieuwe Tijd. Onder dit dek kunnen zich afgedekte en goed geconserveerde archeologische sporen en vindplaatsen bevinden. De mogelijke archeologische sporen en vindplaatsen kunnen uiteenlopen van tijdelijke jachtkampjes van jager-verzamelaars uit het Laat-Paleolithicum/Neolithicum tot nederzettingsterreinen en sporen van landgebruik/verkaveling uit de periode vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot en met de Late Middeleeuwen. Tot de eerste vondstcategorie behoren voornamelijk vondsten van bewerkt vuursteen; tot de tweede categorie behoren o.a. grondsporen van structuren zoals boerderijen, bijgebouwen, sloten, greppels en afvalkuilen, en vondsten van o.a. aardewerk, bot en metaal. Deze resten kunnen worden aangetroffen op de overgang tussen het dek en de natuurlijke ondergrond. Bij aanwezigheid van een bodem komen deze sporen voor onder de E-horizont; bij het voorkomen van een C-horizont direct onder het dek.

Voor de periode Nieuwe Tijd is er sprake van een vastgestelde archeologische waarde voor het noordelijke deel van het plangebied dat binnen de begrenzing ligt van het AMK-terrein 12.251 (de historische kern van Renswoude). De zuidelijke grens van dit AMK-terrein is echter ver doorgetrokken; eventuele resten die verband houden met bebouwing uit het vroegste begin van de plaats Renswoude worden binnen het plangebied niet verwacht. Hiervoor ligt het plangebied te ver van de Dorpsstraat af. Eventuele archeologische sporen en vondsten uit deze periode houden naar verwachting voornamelijk verband met agrarisch gebruik, zoals de mogelijke aanwezigheid van sporen van verkaveling/greppels etc. Deze kunnen direct aan of onder maaiveld worden aangetroffen. Uitzondering geldt voor het uiterste oosten van het plangebied waar op basis van historisch kaartmateriaal wel sprake is van bebouwing. Onder de bestrating van het huidige Kerkpad liggen mogelijk nog de resten van een huisje dat staat aangegeven op de Kadasterkaart 1811-1832, maar dat vermoedelijk tussen 1811/1832 en 1850 is gesloopt. Tevens kan er sprake zijn van resten van begravingen met menselijk botmateriaal; de kans hierop wordt echter laag ingeschat.

2.4 Advies

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt geadviseerd een vervolgonderzoek uit te voeren om het archeologisch verwachtingsmodel te toetsen. Dit vervolgonderzoek kan worden uitgevoerd door middel van verkennende boringen met een dichtheid van ca. 6 boringen per hectare, met een verdicht karterend grid van 20 x 25 m (20 boringen per hectare) binnen het gedeelte van het plangebied dat binnen het AMK-terrein 12.251 is gelegen.

¹⁷ www.bodemloket.nl.

3 Veldonderzoek

3.1 Vraagstelling

Aan de hand van het verkennend/karterend booronderzoek zijn voor zover mogelijk de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- wat zijn de geo(morfo)logische en bodemkundige kenmerken van de ondergrond van het plangebied?
- in hoeverre is de oorspronkelijke bodemopbouw intact met het oog op de eventuele aanwezigheid en gaafheid van archeologische vindplaatsen?
- bevinden zich in het plangebied archeologische indicatoren en zo ja, waaruit bestaan deze?
- is er in het plangebied een archeologische vindplaats aanwezig? Zo ja, kan deze op basis van de verzamelde gegevens (bodemopbouw en archeologische indicatoren) gewaardeerd worden? Zo ja, wat is de uitkomst van deze waardering?
- geven de resultaten van het veldonderzoek aanleiding tot vervolgstappen in het kader van de planontwikkeling in relatie tot de archeologische monumentenzorg?

3.2 Onderzoeksmethode

Binnen het plangebied zijn in totaal 20 boringen gezet. Vanwege een afgesloten tuin kon boring 007 niet worden gezet. De locaties van boringen 004-006 geven ons inziens voldoende inzicht in de bodemopbouw in het noordelijk deel van het plangebied. Boring 011 is op een diepte van 1,0 m -mv gestuit op een ondoordringbare laag. De bewoonster van Taets van Amerongenweg 16 gaf aan dat hier in het verleden mogelijk sprake is geweest van een oude vuilstort. Op basis van deze informatie - en de diepteligging van het dekzand in omliggende boringen - is geconcludeerd dat de bodem hier zeer waarschijnlijk verstoord is en is de boring dan ook niet herplaatst.

De boringen ten zuiden van de Taets van Amerongenweg en binnen het ruimtebeslag van de weg zelf zijn gezet met een edelmanboor diameter 7 cm, en de boringen ten noorden van de Taets van Amerongenweg en bij het Kerkplein met een edelmanboor met een diameter van 15 cm. In het zuidelijk deel van het plangebied is zoveel als mogelijk geboord in een verspringend grid met een dichtheid van ca. 6 boringen per hectare, en in het noordelijk en meest oostelijke deel van het plangebied in een dichter grid met een dichtheid van circa 20 boringen per hectare, voor zover mogelijk gezien de bestaande bebouwing, verharding en de aanwezigheid van kabels en leidingen. Met name binnen het ruimtebeslag van de Taets van Amerongenweg zelf was op basis van de KLIC melding sprake van een zeer dicht web aan kabels en leidingen. De boringen hadden het doel vast te stellen of een intact bodemprofiel aanwezig is of dat er sprake is van verstoring danwel erosie met het oog op de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen.

De boormonsters zijn gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 3 mm en macroscopisch onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals houtskool, aardewerkfragmenten, vuursteen, (verbrand) bot en het voorkomen van fosfaatvlekken (het karterende deel van het onderzoek). Een veldverkenning kon niet worden uitgevoerd aangezien het plangebied vrijwel volledig was bebouwd of verhard.

NAP-hoogtes zijn via het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) verkregen. De boorpunten worden met GPS ingemeten en op een boorpuntenkaart geplot. De boorstaten worden beschreven conform de NEN 5104¹⁸, de horizontbeschrijving volgens De Bakker/Schelling¹⁹. Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de in de beroepsgroep geldende richtlijnen vastgelegd in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.3).²⁰

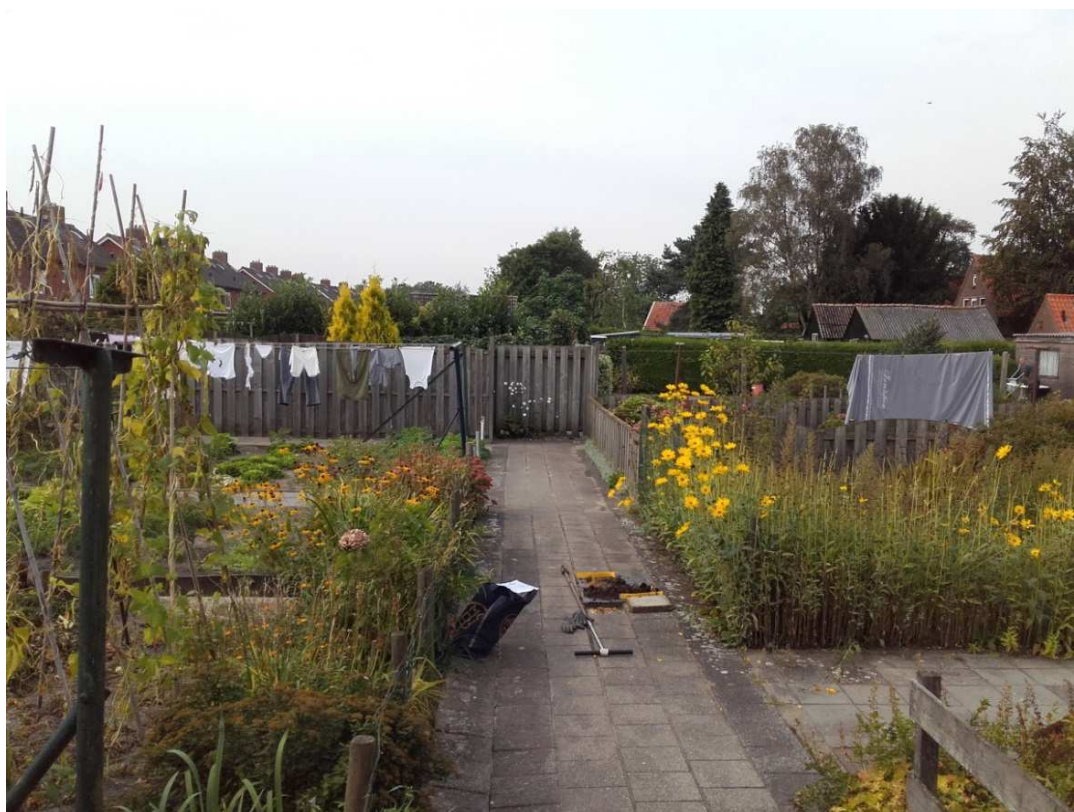
¹⁸ Nederlands Normalisatie Instituut 1989.

¹⁹ De Bakker/Schelling 1989.

²⁰ Huizer *et al.* 2009; www.sikb.nl.

Afbeelding 6 Foto van het plangebied, vanuit de Taets van Amerongenweg richting het Kerkpad. Bron: Vestigia (22-09-2016).

Afbeelding 7 Foto van het plangebied, richting het westen nabij boring 15. Bron: Vestigia (22-09-2016).

3.3 Resultaten veldonderzoek

In het plangebied is over het algemeen sprake van een uniforme bodemopbouw. Voor een visuele weergave van de onderzoeksresultaten wordt verwezen naar *Kaart 5*. Binnen dertien van de 20 uitgevoerde boringen is een verstoord bodemprofiel aangetroffen op dekzand - zie ook de legenda op *Kaart 5*. Ter plaatse is sprake van een omgewerkte bovengrond met veelal een scherpe grens naar het onderliggende onverstoorde moedermateriaal (*afbeelding 8*). De top van het dekzand is hier dan ook afgetopt / verstoord. In een enkele boring is tussen de omgewerkte bovengrond en het dekzand nog een verstoord tussenlaag aanwezig.

Afbeelding 8 Foto van het bodemprofiel in boring 13, met een scherpe grens tussen bovengrond en onderliggend dekzand. Bron: Vestigia (22-09-2016).

In drie boringen (nrs. 001, 009 en 012) is het bodemprofiel minder verstoord. In deze boringen is sprake van een AC-profiel waarbij in boringen 009 en 0012 een restant van een plaggendek is waargenomen.

In twee boringen is (een restant van) een podzolprofiel waargenomen. In boring 003 (tussen woning en stoep) is een compleet podzolprofiel aangetroffen met de aanwezigheid van een E-, B- en een C-horizont. In boring 006 is een restant van een B/C-horizont aangetroffen.

In één boring is een vondst gedaan. Ter plaatse van boring 021 is op een diepte van 0,6 - 0,9 m -mv een scherp geel/bruin-geglazuurd roodbakkend aardewerk opgeboord. De buitenzijde van de scherp is lichtbruin geglaazuurd, de binnenzijde geel geglaazuurd. Deze scherp kan zeer waarschijnlijk gerelateerd worden aan de historische bebouwing (mogelijk de pastorie) die in dit deel van het plangebied gestaan heeft. Ondanks de hoge boordichtheid in het noordelijk deel van het plangebied en de boordiameter van 15 cm zijn in de overige boringen geen archeologische indicatoren aangetroffen.

3.4 Conclusies veldonderzoek

Wat zijn de geo(morfo)logische en bodemkundige kenmerken van de ondergrond van het plangebied? Het plangebied maakt deel uit van een dekzandrug bestaande uit matig fijn zwak lemig zand, waarop in de Late Middeleeuwen/ Nieuwe Tijd een cultuurdek is opgeworpen. Dit cultuurdek is in slechts twee boringen aangetroffen. In de meeste boringen is sprake van een verstoord bodemprofiel op dekzand.

In hoeverre is de oorspronkelijke bodemopbouw intact met het oog op de eventuele aanwezigheid en gaafheid van archeologische vindplaatsen?

In twee boringen is sprake van een (deels) intact podzolprofiel. Hier zouden nog archeologische vindplaatsen uit de prehistorie tot aan de Late Middeleeuwen in gawe toestand in de bodem aanwezig kunnen zijn. Ondanks de boordiameter van 15 cm en het zeven van het opgeboorde sediment zijn geen aanwijzingen

gevonden dat hier vindplaatsen aanwezig zouden kunnen zijn. In de overige boringen is veelal sprake van een verstoord bodemprofiel op dekzand. De top van het dekzand is verstoord, dan wel afgetopt. Theoretisch gezien zouden in het gehele plangebied nog vindplaatsen uit de Nieuwe Tijd aanwezig kunnen zijn; het plangebied lag echter ver verwijderd van de oude kern langs de Dorpsstraat waardoor dit niet waarschijnlijk lijkt, met uitzondering van het meest oostelijke gedeelte van het plangebied (zie verder).

Bevinden zich in het plangebied archeologische vindplaatsen aanwezig, en zo ja, waaruit bestaan deze? Tijdens het veldonderzoek is in één boring een vondst gedaan. Het gaat hier om een scherf geel/bruin-geglazuurd roodbakkend aardewerk. De buitenzijde van de scherf is lichtbruin geglazuurd, de binnenzijde geel geglazuurd. Deze scherf kan zeer waarschijnlijk gerelateerd worden aan de historische bebouwing (mogelijk de pastorie) die in dit deel van het plangebied gestaan heeft. Ondanks de hoge boordichtheid in het noordelijk deel van het plangebied en de boordiameter van 15 cm zijn in de overige boringen geen archeologische indicatoren aangetroffen.

Is er in het plangebied een archeologische vindplaats aanwezig? Zo ja, kan deze op basis van de verzamelde gegevens (bodempopbouw en archeologische indicatoren) gewaardeerd worden? Zo ja, wat is de uitkomst van deze waardering?

In het oostelijk deel van het plangebied bevinden zich mogelijk restanten van een vindplaats uit de Nieuwe Tijd, bestaande uit de resten van een huisje dat stamt uit in ieder geval het begin van de 19^e eeuw. Mogelijk is deze bebouwing te relateren aan de koepelkerk uit de 17^e eeuw, bijvoorbeeld een pastoriewoning. Dit kan interessante informatie opleveren in relatie tot de historische ontwikkeling van Renswoude, zoals het recente onderzoek bij het Rechthuis aan de Dorpsstraat 44. Op basis van het booronderzoek kan echter geen uitspraak worden gedaan over de eventuele conservering en waardering van deze resten. Daarvoor is een booronderzoek niet de geëigende methode. Op basis van de KLIC melding zijn er geen of weinig kabels en leidingen binnen dit gedeelte van het Kerkpad aanwezig; het is echter nog steeds mogelijk dat de bodemroerende ingrepen tijdens de sloop van het huis in het midden van de 19^e eeuw en/of de latere ingrepen aan het Kerkpad van een dusdanige aard zijn geweest dat er nauwelijks meer sprake kan zijn van een betekenisvolle archeologische vindplaats. Aan de uiterste oostrand van deze zone kunnen naast resten van bebouwing ook resten van het voormalige kerkhof worden aangetroffen, met menselijk botmateriaal. De kans hierop wordt laag ingeschat maar kan ook niet volledig worden uitgesloten.

In overige deel van het plangebied zijn geen aanwijzingen gevonden die doen vermoeden dat binnen het plangebied een (intacte) archeologische vindplaats aanwezig is.

Geven de resultaten van het veldonderzoek aanleiding tot vervolgstappen in het kader van de planontwikkeling in relatie tot de archeologische monumentenzorg?

Gezien de aangetroffen verstoringen binnen het plangebied en het ontbreken van archeologische indicatoren in de boringen, kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van een (intacte) archeologische vindplaats binnen het grootste deel van het plangebied klein is. Op basis van de resultaten van het onderhavig onderzoek is de archeologische verwachting voor dit gedeelte van het plangebied daarom bijgesteld naar 'laag' en adviseert Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* dan ook geen vervolgstappen in het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ).

Uitzondering hierop is het meest oostelijke gedeelte van het plangebied bij het Kerkpad waar zich mogelijk nog resten van historische bebouwing en van het voormalige kerkhof kunnen bevinden (zie *kaart 5* zone advies vervolgonderzoek). Vestigia adviseert om deze mogelijke resten zoveel mogelijk *in situ* te bewaren, dat wil zeggen om af te zien van ingrepen binnen dit gedeelte van het plangebied. Mocht het toch noodzakelijk zijn om hier ingrepen te laten plaatsvinden dieper dan 30 cm -mv, bijvoorbeeld in het kader van de aanleg van kabels en leidingen, dan wordt geadviseerd hier een vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een proefsleuvenonderzoek of een archeologisch begeleiding. Hiervoor dient eerst een Programma van Eisen te worden opgesteld dat de goedkeuring behoeft van het bevoegd gezag, de gemeente Renswoude.

Aangezien het nooit volledig is uit te sluiten dat tijdens eventueel grondverzet een archeologische 'toevalsvondst' wordt gedaan, is het wenselijk de uitvoerder van dit grondwerk te wijzen op de plicht om hiervan zo spoedig mogelijk melding te doen bij het bevoegd gezag, de gemeente Renswoude en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Literatuur

- BAKKER, H. DE/J. SCHELLING, 1966: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland: De hogere niveaus*, Wageningen.
- BERENDSEN, 1997: *Landschappelijk Nederland*, Assen.
- BLIJDENSTIJN, R., 2005: *Tastbare tijd cultuurhistorische atlas van de provincie Utrecht*, Utrecht.
- BOSHOVEN, E.H./G.H. DE BOER/D. BEKIUS, 2010: *Gemeenten Renswoude en Woudenberg; een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart*, Weesp (RAAP-rapport 2117).
- HEERINGEN, R.M. VAN/A. VISSINGA/ W. WEERHEIJM, 2016: *Archeologisch onderzoek ter plaatse van het oude Rechthuis (Dorpsstraat 44-46) te Renswoude, gemeente Renswoude. Een archeologische begeleiding onder het protocol opgraven*, Amersfoort (Vestigia-rapport V1357).
- HOVEN, A., 2013: *Inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven. Dorpsstraat te Renswoude, gemeente Renswoude*, Doetinchem (Synthegra-rapport S130029).
- KREMER, H., 2013: *Inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven, Dorpsstraat te Renswoude, Doetinchem* (Synthegra rapport S130029).
- LEUVERING, J.H.F./L. VALCKX, 2009: *Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, karterend booronderzoek, Dorpsstraat te Renswoude*, Doetinchem.
- MIETES, E./M. GOUW/S. PIRAS, 2003: *Taets van Amerongenweg, Renswoude, gemeente Renswoude. Een archeologische en cultuurhistorische inventarisatie*, Bunschoten (Vestigia-rapport V83).
- NEDERLANDS NORMALISATIE INSTITUUT, 1989: *Geotechniek: Classificatie van onverharde grondmonsters*, Delft (NEN 5104).
- STIBOKA, 1965: *Bodemkaart van Nederland, Schaal 1:50.000. Toelichtingen bij kaartblad 32 Oost Amersfoort*, Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.
- STREEK, D. VAN DER, 2007: *Aanvullend bodemonderzoek aan de Dorpsstraat 44 in Renswoude*, Barneveld.
- TOL, A.J./W.H.P. VERHAGEN/A.BORSBOOM/M.VERBRUGGEN, 2004: *Prospectief boren; een studie naar de betrouwbaarheid en toepasbaarheid van booronderzoek in de prospectiearcheologie*, Amsterdam (RAAP-rapport 1000).
- VISSCHER, H., 1996: *Engen in bodembeschermingsgebieden in de provincie Utrecht. Inventarisatie, bedreiging en bescherming van oude landbouwgronden met archeologische waarde*, Amsterdam (RAAP-rapport 117).
- WEERHEIJM, W.J./A. VISSINGA/R. SCHRIJVERS, 2016: *Archeologisch vooronderzoek ten behoeve van de nieuwbouw van woningen aan de Dorpsstraat 101 te Renswoude, gemeente Renswoude (project 'Vinkenborgh'). Ruimtelijk advies op basis van bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (karterende fase)*, Amersfoort (Vestigia-rapport V1377).
- WESTERHOFF, W.E./T.E. WONG/ F.J., DE MULDER, 2003: "Opbouw van de ondergrond", In: Mulder, F.J., de/M.C. Geluk/I.L. Ritsema/W.E. Westerhoff/T.E. Wong (ed.), 2003: *De ondergrond van Nederland*, Groningen/Houten.

Digitale bronnen

- ARCHEOLOGISCH INFORMATIESYSTEEM (ARCHIS): <http://archis2.archis.nl/archisii/html/index.html>
- ACTUEEL HOOGTEBESTAND VAN NEDERLAND (AHN): <http://www.ahn.nl/>
- ARCHIEF EEMLAND: www.archiefeemland.nl.
- BODEMLOKET: <http://www.bodemloket.nl>
- CULTUURHISTORISCHE HOOFDSTRUCTUUR VAN DE PROVINCIE UTRECHT: <http://geo.provincie-utrecht.nl/publiek/cultuurhistorie/index.html>
- UTRECHT IN 27000 HISTORISCHE PERCELEN - UTRECHT: <http://www.hisgis.nl/utrecht>
- HET UTRECHTS ARCHIEF: <http://www.hetutrechtsarchief.nl/collectie/beeldmateriaal>
- BEELDBANK HISTORISCHE VERENIGING "OUD-RENSWOUDE" (THANS IN BEHEER BIJ ARCHIEF EEMLAND): <http://www.archiefeemland.nl/>
- TOPOTIJDREIS www.topotijdreis.nl

Kaarten en bijlagen

Kaart 1:	Ligging plangebied
Kaart 2:	Natuurlijk landschap; geomorfologie
Kaart 3:	Natuurlijk landschap; bodem
Kaart 4:	Archeologie
Kaart 5:	Boorpuntenkaart
Bijlage 1:	Overzicht van archeologische en geologische perioden
Bijlage 2:	Toelichting Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek
Bijlage 3:	Boorstaten

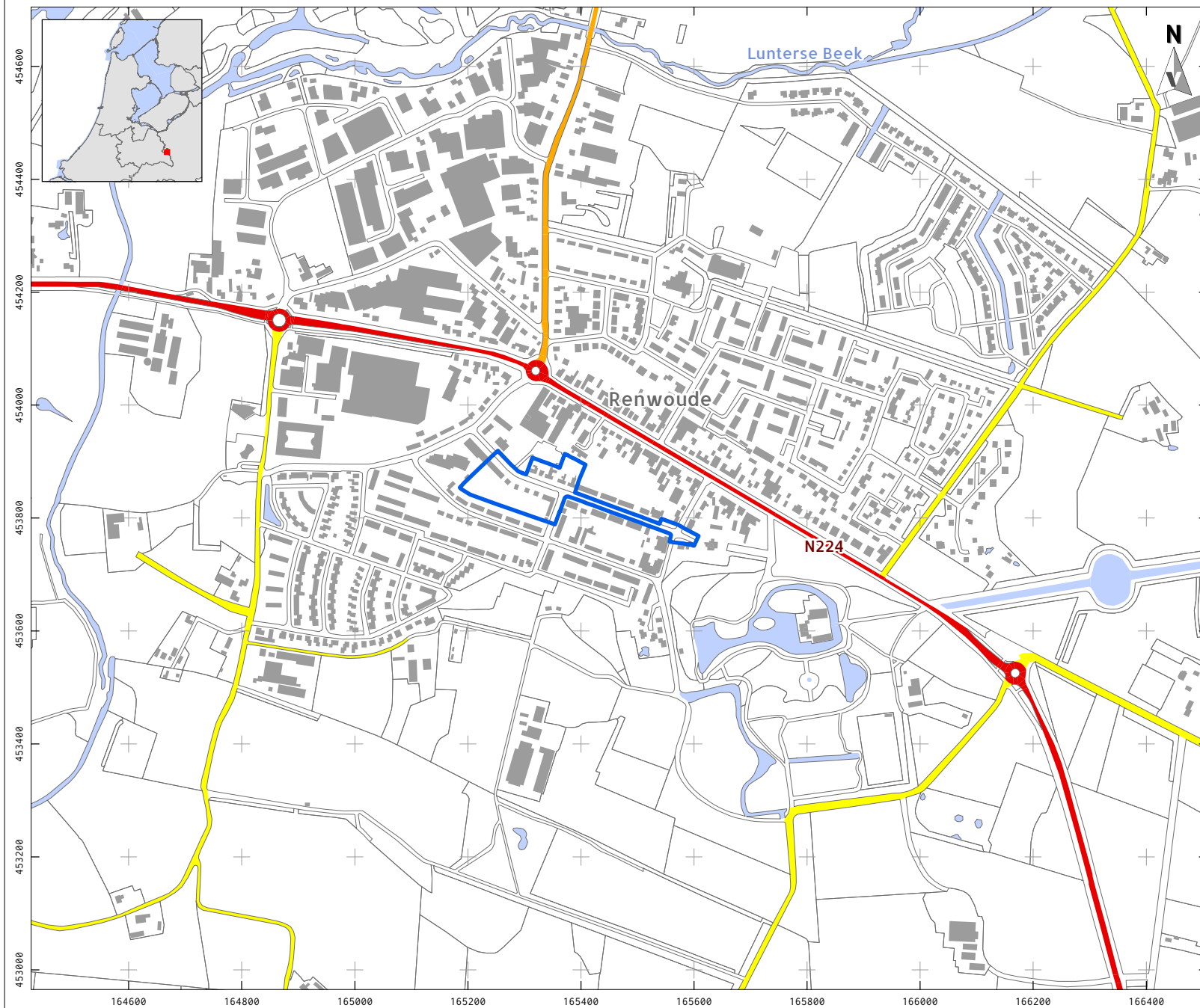
This text was set using the following freely available font software:

Allerta	Copyright (c) 2010, Matt McInerney (http://pixelspread.com),
with Reserved Font Name Allerta.
Inconsolata_dz	Copyright (c) 2006, Raph Levien (http://www.levien.com),
with Reserved Font Name <Inconsolata>.
Copyright (c) 2009, David Zhou (http://blog.nodnod.net/)
with Reserved Font Name <Inconsolata_dz>.
Molengo_Vestigia	Copyright (c) 2007, Denis Moyogo Jacquerye,
with Reserved Font Name <Molengo>.
Copyright (c) 2011, Vestigia BV Archeologie & Cultuurhistorie (www.vestigia.nl),
with Reserved Font Name <Molengo_Vestigia>; available at www.vestigia.nl/fonts .

This Font Software is licensed under the SIL Open Font License, Version 1.1.
The license is available with a FAQ at: <http://scripts.sil.org/OFL>

KAART 1 - LIGGING PLANGEBIED

LEGENDA

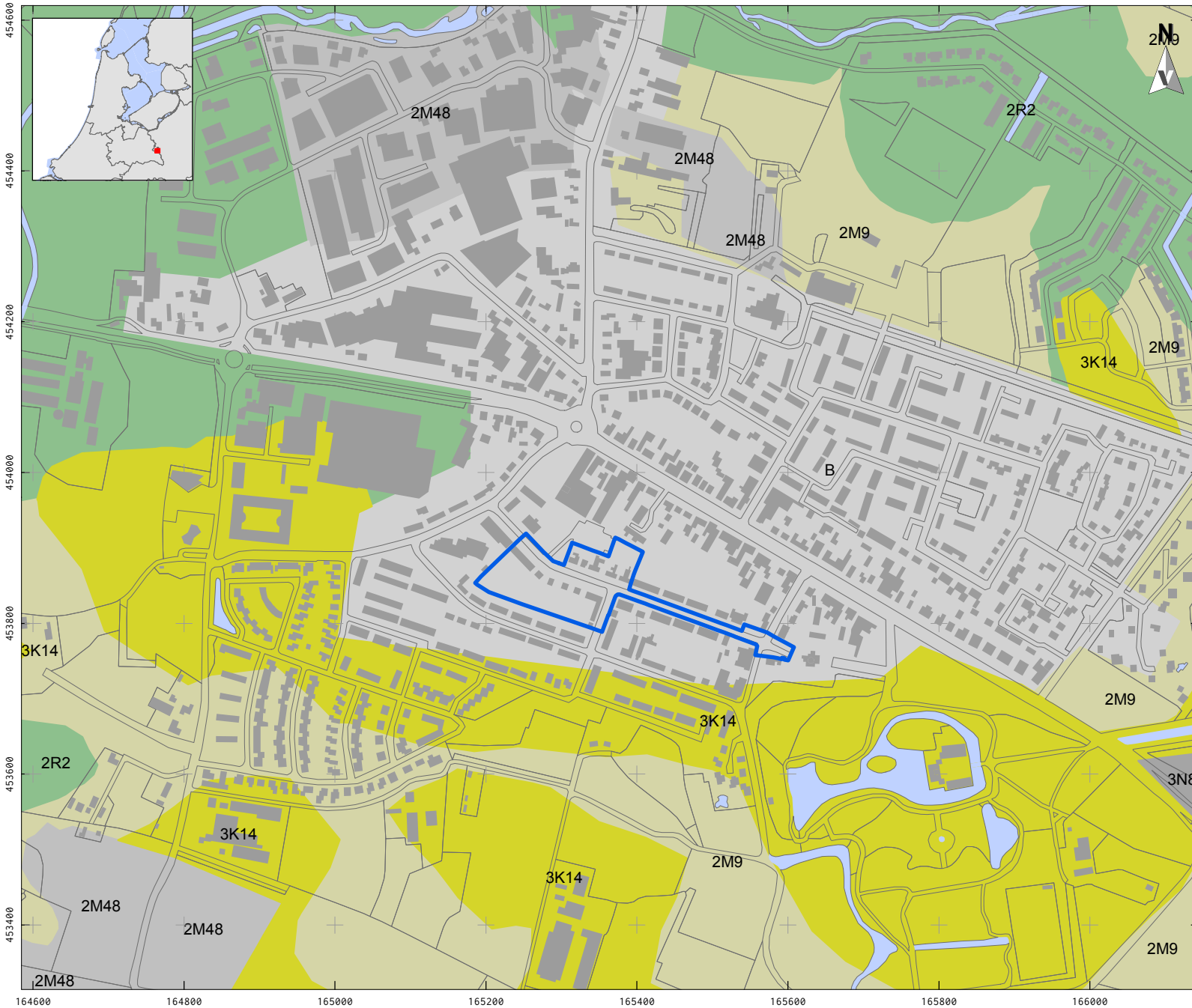
- Plangebied
- Bebouwing
- Water
- Overige topografie
- Snelweg
- Hoofdweg
- Regionale weg
- Lokale weg

Project: V16-3341: Herontwikkeling Taets van Amerongenweg, Renswoude
Rapport: V1413
Datum: September 2016
Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster 2016

Tekenaar: RS
Schaal: 1:10.000 / A4

0 200 m

KAART 2 - NATUURLIJK LANDSCHAP; GEOMORFOLOGIE

LEGENDA

- Plangebied
- Bebouwing
- Water
- Overige topografie

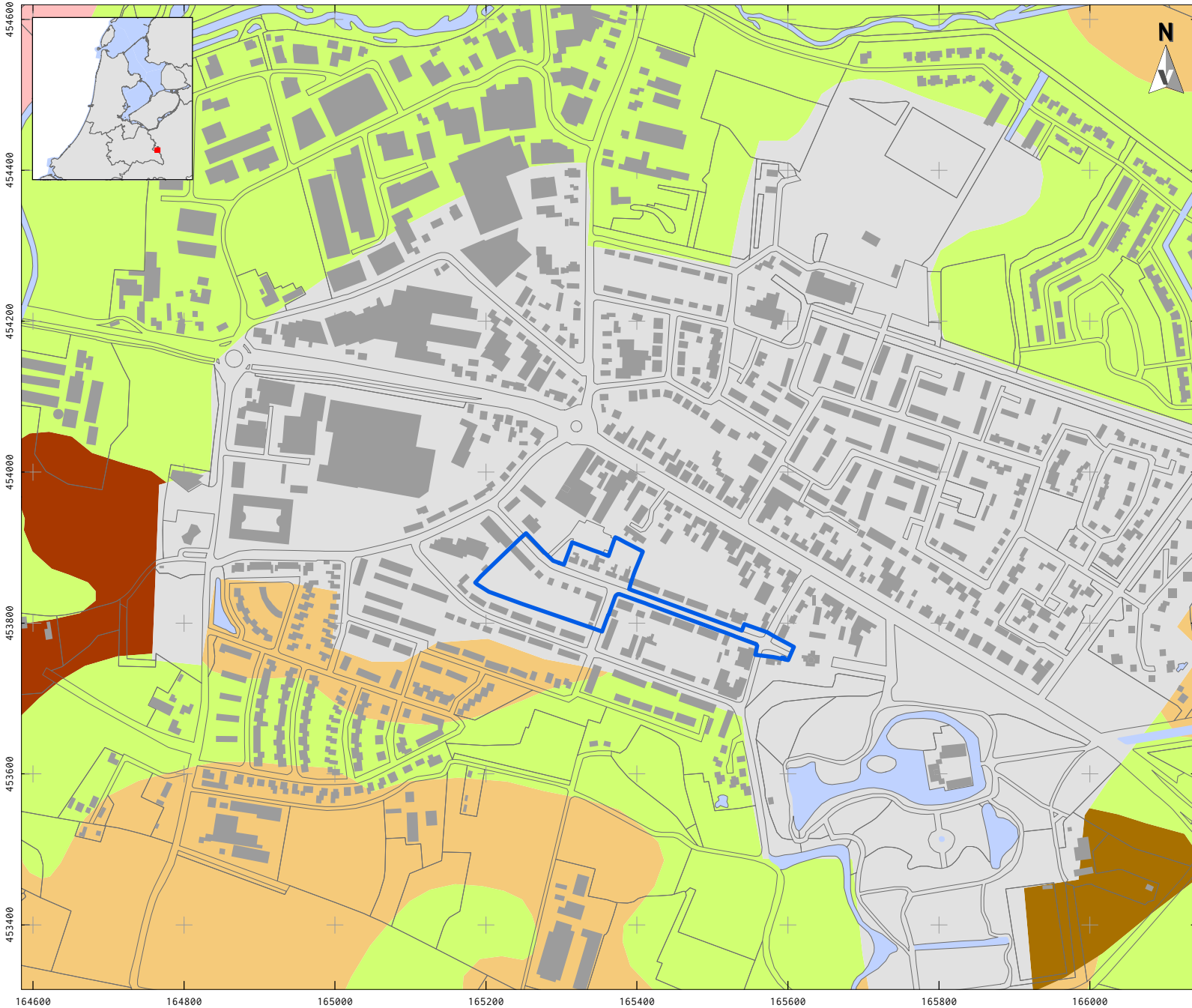
- 2M48 Vlake ontstaan door afgraving of egalisatie
- 2M9 Vlake van ten dele verspoelde dekzanden
- 2R2 Dalvormige laagte, zonder veen
- 3K14 Dekzandrug (+/- oud bouwlanddek)
- 3N8 Laagte ontstaan door afgraving
- Beb Bebouwing

Project: V16-3341: Herontwikkeling Taets van Amerongenweg, Renswoude
 Rapport: V1413
 Datum: September 2016
 Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster 2016
 Ten Cate/De Lange 1982

Tekenaar: RS
 Schaal: 1:7.500 / A4

0 200 m

KAART 3 - NATUURLIJK LANDSCHAP; BODEM

LEGENDA

- Plangebied
- Bebouwing
- Water
- Overige topografie

Zandgronden

- 304: Zwak lemige (podzol-)gronden
- 310: Zwak lemige zandgronden met een matig dik cultuurdek
- 311: Zwak lemige zandgronden met een dik cultuurdek (enkeerdgronden)
- 313: Lemige (beekeerd-)gronden
- 317: Lemige zandgronden met een dik cultuurdek (enkeerdgronden)

Overig

- 999: Bebouwing, dijken, groeves enz.

Project: V16-3341: Herontwikkeling Taets van Amerongenweg, Renswoude

Rapport: V1413

Datum: September 2016

Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster 2016
Alterra (Wösten et al.) 2012

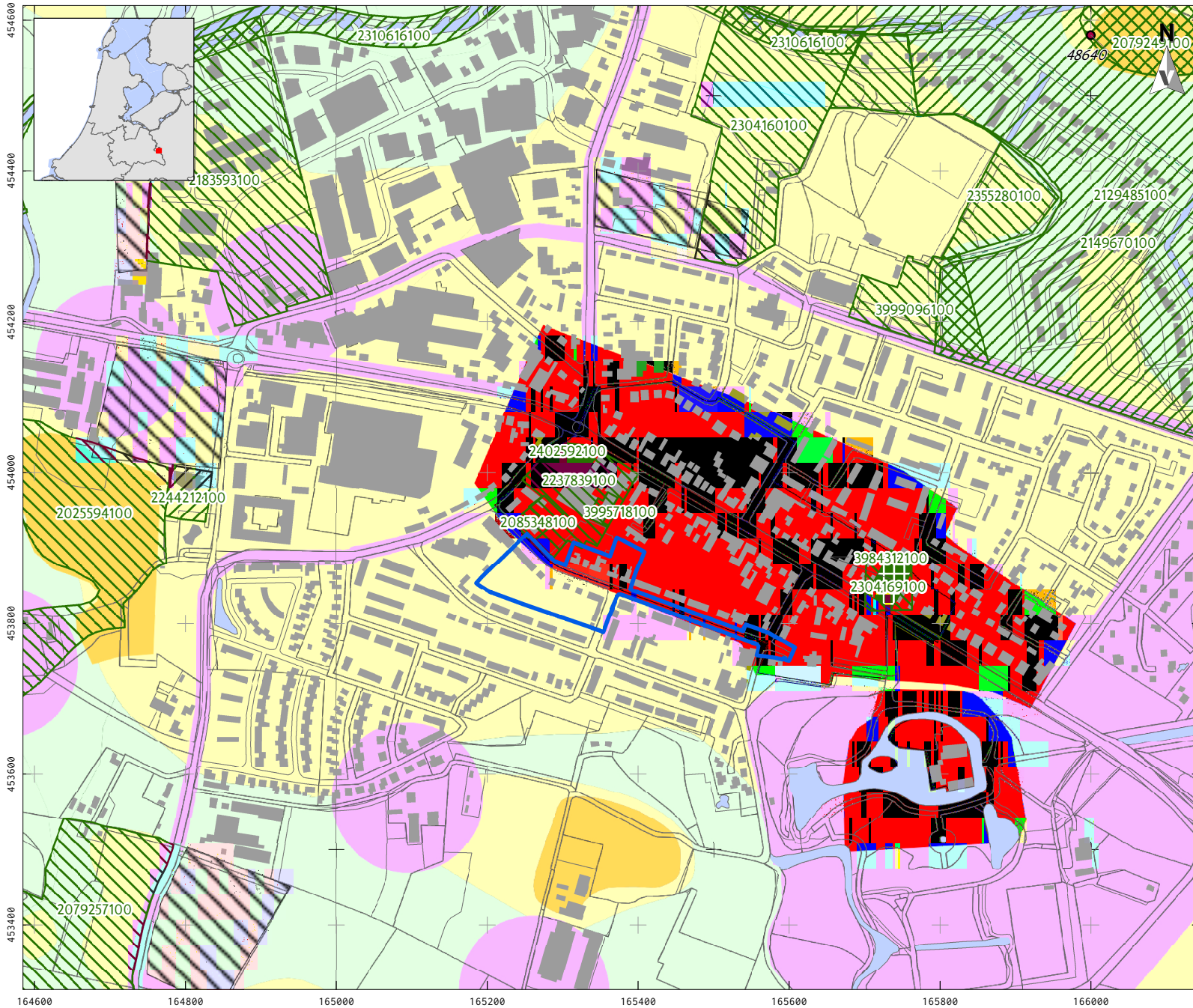
Tekenaar: RS

Schaal: 1:7.500 / A4

0 200 m

VESTIGIA
Archeologie & Cultuurhistorie

KAART 4 - ARCHEOLOGIE

LEGENDA

- Plangebied
- Bebouwing
- Water
- Overige topografie
- Waarnemingen
- Archeologisch: opgraving of proefputten/proefsleuven
- Archeologisch: begeleiding
- Archeologisch: booronderzoek
- Archeologisch: bureauonderzoek
- Archeologisch: (veld)kartering

Beleidskaart Renswoude:

Archeologisch waardevol gebied

- AMK-terrein (niet wettelijk beschermd) met attentiezone
- Cultuurhistorische element: wegen, boerderijplaatsen en ontginningssassen, landgoederen, Grebbelinie

Archeologisch waardevol verwachtingsgebied

- Hoge verwachting, plaggendek
- Middelhoge verwachting
- Lage verwachting

Project: V16-3341: Herontwikkeling Taets van Amerongenweg, Renswoude
 Rapport: V1413
 Datum: September 2016
 Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster 2016 Boshoven et al. 2010 (RAAP-rapport 2117)

Tekenaar: RS
 Schaal: 1:7.500 / A4

KAART 5 - RESULTATEN BOORONDERZOEK

LEGENDA

- Plangebied
- Bebouwing
- Water
- Overige topografie
- Advies vervolgonderzoek

Bodemtype

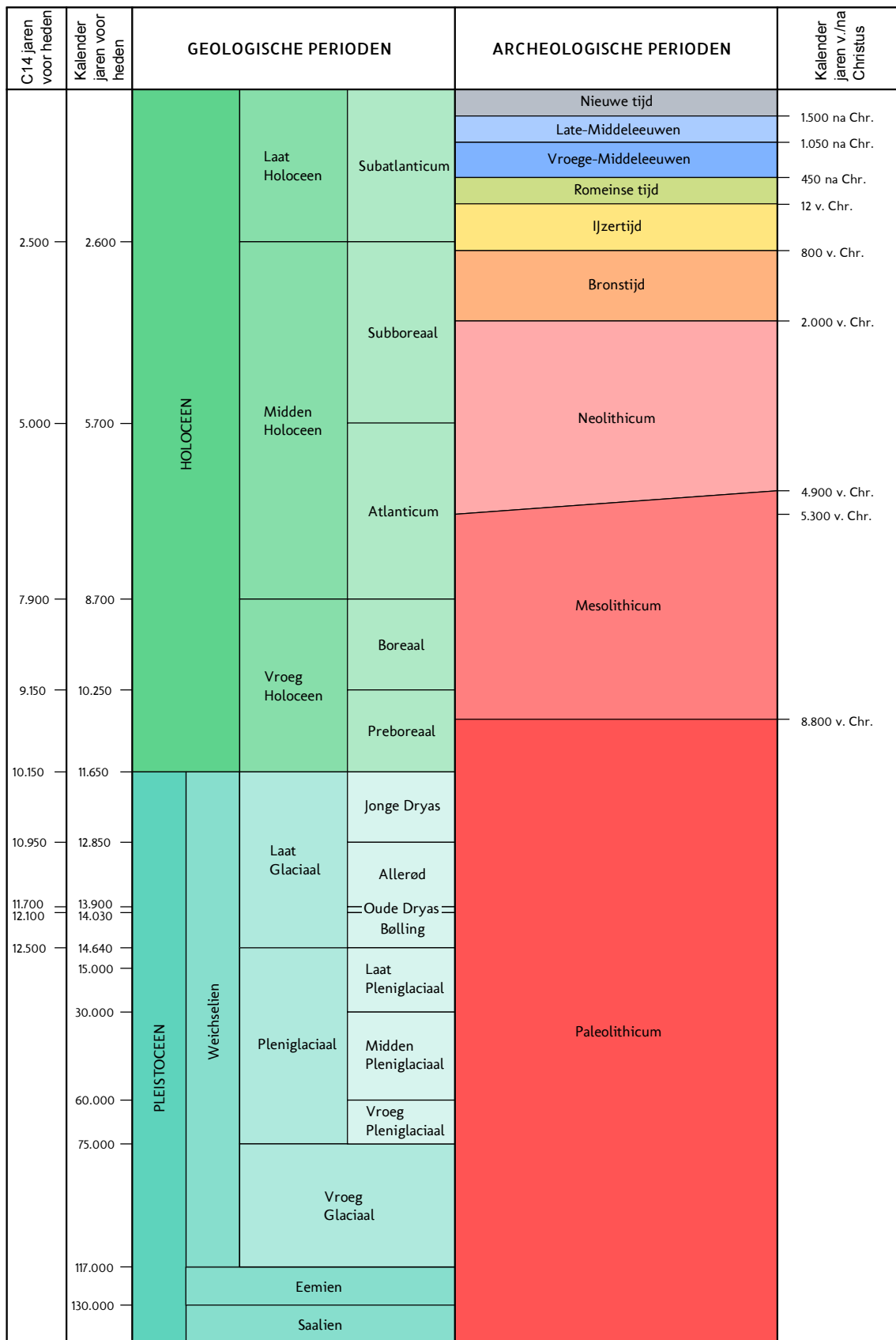
- geen bodemvorming
- top dekzand verstoord
- (restant) podzol
- gestuit / niet gezet
- boring met vondst

Project: V16-3341: Herontwikkeling Taets van Amerongenweg, Renswoude
Rapport: V1413
Datum: September 2016
Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster 2016
BAG 2016
KLIC (WION) 09-2016
Tekenaar: RS
Schaal: 1:1.500 / A3

0 50 m

Bijlage 1 Overzicht archeologische en geologische perioden

C14 ouderdommen en gekalibreerde ouderdommen van het Holocene volgens Van Geel et al. (1980/1981). C14 ouderdom van het Laat Glaciaal volgens Hoek (2001/2008) en gekalibreerde ouderdommen van het Laat Glaciaal volgens Rasmussen et al. (2006). Overige pleistocene chronostratigrafie volgens Westerhoff et al. (2003). Archeologische perioden van de prehistorie volgens Louwe Kooijmans et al. (2005) en overige archeologische perioden volgens Archis.

Periode	Van - tot
Vroeg-Paleolithicum	tot 300.000 voor Chr.
Midden-Paleolithicum	300.000-35.000 voor Chr.
Laat-Paleolithicum	35.000-8800 voor Chr.
Vroeg-Mesolithicum	88.00-7100 voor Chr.
Midden-Mesolithicum	7100-6450 voor Chr.
Laat-Mesolithicum	6450-4900 voor Chr.
Vroeg-Neolithicum	5300-4200 voor Chr.
Midden-Neolithicum	4200-2850 voor Chr.
Laat-Neolithicum	2850-2000 voor Chr.
Vroege-Bronstijd	2000-1800 voor Chr.
Midden-Bronstijd	1800-1100 voor Chr.
Late-Bronstijd	1100-800 voor Chr.
Vroege-IJzertijd	800-500 voor Chr.
Midden-IJzertijd	500-250 voor Chr.
Late-IJzertijd	250-12 voor Chr.
Vroeg-Romeinse tijd	12 voor-70 na Chr.
Midden-Romeinse tijd	70-270 na Chr.
Laat-Romeinse tijd	270-450 na Chr.
Vroege-Middeleeuwen	450-1050 na Chr.
Late-Middeleeuwen	1050-1500 na Chr.
Nieuwe Tijd A	1500-1650 na Chr.
Nieuwe Tijd B	1650-1850 na Chr.
Nieuwe Tijd C	1850-1950 na Chr.

Bijlage 2 Processtappen archeologisch (voor)onderzoek bij landbodems

Algemeen

Deze bijlage is opgenomen in dit Vestigia-rapport met tot doel inzicht te geven in het proces van archeologische monumentenzorg (AMZ) zoals dat in de praktijk in Nederland wordt gevolgd. Vestigia beschikt over een volledige opgravingsvergunning voor alle voorkomende archeologische werkzaamheden (vergunninghouder ex artikel 45 Monumentenwet 1988). Voor alle archeologische werkzaamheden conformeert Vestigia zich aan de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA Landbodems 3.3) en het handvest en de gedragscode van de Nederlandse Vereniging van Archeologen (NVvA). Voor de KNA als zodanig, waarin de protocollen, specificaties, bijlagen, begrippen en Leidraden zijn opgenomen, wordt verwezen naar de website van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl).

Inleiding

De stappen in het proces van archeologische monumentenzorg (AMZ) zijn gebaseerd op het tijdens het vooronderzoek voorspellen of een vindplaats aanwezig is, vervolgens trachten deze op te sporen en uiteindelijk – wanneer voldoende gegevens zijn verzameld – de vindplaats te waarderen. Dit betekent dat de veldactiviteiten uitgevoerd worden tot het niveau waarop deze beslissing gefundeerd genomen kan worden. Tenslotte wordt een advies afgegeven hoe met de vindplaats in het ruimtelijke ordeningstraject moet worden omgegaan.

Wanneer op een bepaald moment tijdens het vooronderzoek de kans op de aanwezigheid van een vindplaats laag wordt ingeschat of een vindplaats als niet behoudenswaardig wordt beoordeeld, wordt een advies afgegeven het AMZ-proces te stoppen en het terrein vrij te geven. Wanneer op een bepaald moment tijdens het vooronderzoek een vindplaats wel als behoudenswaardig wordt gekwalificeerd, zijn er drie mogelijkheden; 1. behoud *in situ* door plaanpassing; 2. opgraven; 3. wanneer behoud en/of opgraven technisch lastig/onmogelijk: archeologisch begeleiden.

In de geldende versie van de KNA wordt er steeds min of meer *impliciet* vanuit gegaan dat er sprake is van een positief resultaat in de vorm van een verwachting op, of de aanwezigheid van één of meerdere vindplaats(en). Maar feitelijk kan na elke stap in het hiervoor kort beschreven proces van trechtering ook voldoende gegevens verzameld zijn om tot een (selectie)advies ‘einde onderzoek’ te komen, d.w.z. dat de kans op de aanwezigheid van een vindplaats zeer gering/afwezig is of dat de kwaliteit van de vindplaats onvoldoende is. Dit is bijvoorbeeld het geval als in het Bureauonderzoek kan worden aangetoond dat op basis van de bodemgesteldheid of andere omgevingsfactoren het zeer onwaarschijnlijk is dat menselijke activiteit in het verleden heeft plaats gevonden, of dat de bodemopbouw dusdanig verstoord is dat voorgezet onderzoek niet zinvol is. Ook kan echter een tegenovergestelde situatie voorkomen: al in een vroege fase van het proces, bijvoorbeeld tijdens het uitvoeren van het Inventariserend Veldonderzoek (verkennende fase) kan blijken dat een vindplaats aanwezig is waarvan voldoende parameters voorhanden zijn om tot een formele waardestelling te komen. Denk hierbij aan een terrein dat pal naast een eerdere opgegraven vindplaats ligt.

De verschillende stappen in het proces worden vaak door verschillende marktpartijen en met soms aanzienlijke tijdsintervallen uitgevoerd waarbij telkens een rapportage wordt opgeleverd. Veelal worden deze rapporten ook aan de bevoegde overheid ter besluitvorming voorgelegd. Het is dus van belang dat na elk rapport helder is wat de plaats van het onderzoek in het KNA-proces is, hoe het advies luidt en wat de reikwijdte ervan is. De stappen in het proces kunnen uit efficiëntie-overwegingen en kostenreductie ook worden gecombineerd. Een regulier voorbeeld is het uitvoeren van het bureauonderzoek en de verkennende fase van het IVO. Het is dus altijd verstandig vooraf met Vestigia te overleggen welke (combinatie van) vervolgstappen met welke inzet van technieken (boren, proefsleuven, geofysisch onderzoek) het meest doelmatig zijn en besparingen in tijd en/of kosten kunnen opleveren.

De opeenvolgende fasen in het AMZ-proces worden op de volgende pagina's kort worden toegelicht. Voor elke stap is meestal een specifiek KNA-protocol van toepassing. In verschillende fasen is ook het opstellen van een Programma van Eisen (PvE, KNA-protocol 4001) met bijbehorende Plan van Aanpak (PvA) noodzakelijk. Na de toelichting op Fase 6, is voor elke fase een stroomdiagram opgenomen.

Vooronderzoek

- Fase 1 Bureauonderzoek (BO; KNA-protocol 4002);
- Fase 2 Inventariserend Veldonderzoek (IVO; KNA-protocol 4003), verkennende fase (archeologisch-bodemkundige verkenning plangebied);
- Fase 3 Inventariserend Veldonderzoek (IVO; KNA-protocol 4004), karterende fase (systematisch opsporen van vindplaatsen);
- Fase 4 Inventariserend Veldonderzoek (IVO; KNA-protocol 4004), waarderende fase (waarderen van vindplaatsen);
- Fase 5 Archeologische begeleiding (AB; KNA-protocol 4007 AB, proces 1 (conform IVO-P, het opsporen en waarderen van vindplaatsen tijdens het vooronderzoek).

Omgang met een behoudenswaardige vindplaats

- Fase 6 Opgraven (KNA-protocol 4004; PvE KNA-protocol 4001), of
Fysiek beschermen (KNA-protocol 4005), of
Archeologisch begeleiden (KNA-protocol 4007 proces 2 (opgraven), of
Archeologisch begeleiden (KNA-protocol 4007 proces 3 (kleine ingrepen op archeologisch monument)).

Fase 1 Bureauonderzoek Landbodems (KNA-protocol 4002)

Het doel van het Bureauonderzoek Landbodems is het verwerven van informatie met behulp van bestaande bronnen over bekende of verwachte archeologische waarden binnen een omschreven gebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde en inhoudelijk onderbouwde archeologische verwachting. Het standaardrapport bevat, waar mogelijk, gegevens over aan- of afwezigheid, aard, omvang, ouderdom, gaafheid, conservering en (relatieve) kwaliteit van archeologische waarden en over aardwetenschappelijke kenmerken. In principe kunnen ook ondergrondse bouwkundige waarden in het geding zijn. Het is daarom noodzakelijk in het archeologisch bureauonderzoek aandacht te schenken aan de bebouwde omgeving en het voorkomen van cultuurhistorische en bouwhistorische waarden.

Afhankelijk van de omvang van de toekomstige (planologische) ingreep en werkzaamheden, de aard van de aanleiding tot het bureauonderzoek en de vraagstelling, zullen in voorkomende gevallen aanvullende gegevens moeten worden verzameld in een volgende fase van het archeologisch proces. Indien dit het geval is, wordt ingegaan op de toe te passen methode(n), techniek(en) en strategie(ën).

Het digitale rapport en de digitale documentatie worden binnen twee jaar na afronding van het standaardrapport overgedragen aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (ARCHIS; <http://archis2.archis.nl>) en het e-Depot voor de Nederlandse Archeologie (EDNA; <http://www.dans.knaw.nl/nl/over/diensten/data-archiveren-en-hergebruiken/easy/edna>).

Advies

Het bureauonderzoek geldt als onderbouwing voor het door Vestigia BV *Archeologie & Cultuurhistorie* opgestelde advies. Dit advies gaat nader in op de eventuele risico's en al dan niet benodigde vervolgstappen bij de verdere ruimtelijke ontwikkeling. Uit het advies kan bijvoorbeeld volgen dat het archeologische verwachtingsmodel nader in het veld getoetst dient te worden (voortzetting vooronderzoek). De adviezen vallen in de volgende vier categorieën uiteen (zie ook het stroomdiagram):

Voldoende data	<ul style="list-style-type: none">- geen of lage kans op de aanwezigheid van een vindplaats op basis van gespecificeerde verwachting: einde archeologisch proces, vrijgave terrein;- er blijkt een vindplaats aanwezig die formeel kan worden gewaardeerd (KNA-specificatie VS06). Er wordt een selectieadvies opgesteld (KNA-specificatie VS07).
Onvoldoende data	<ul style="list-style-type: none">- kansrijke situatie op basis van gespecificeerde verwachting, vervolgonderzoek via fase 2;- kansrijke situatie op basis van gespecificeerde verwachting, maar het plangebied is niet geschikt voor regulier vervolg via fase 2: vervolg via fase 5;

Het is uiteindelijk aan de bevoegde overheid te beslissen of na het bureauonderzoek nog andere archeologische werkzaamheden verricht dienen te worden. Het advies uitgebracht door Vestigia kan daarbij een belangrijke rol spelen en als zodanig ingebracht worden bij bestemmingsplanontwerpen of -wijzigingen, aanvragen voor omgevingsvergunningen (bouw-/aanlegvergunning e.d.). Indien gewenst, draagt Vestigia zorg voor een adequate afstemming van de resultaten met de betrokken overheid. Op deze wijze wordt voorkomen dat in een later stadium discussie ontstaat over de gemaakte analyses.

Fase 2 Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase (KNA-protocol 4003)

Het doel van het Inventariserend Veldonderzoek (IVO-Overig, verkennende fase) is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting uit fase 1 door middel van waarnemingen in het veld, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over de aard en intactheid van de bodemopbouw, en (eventueel) de verwachte en/of bekende archeologische waarden binnen het plangebied (karakter van een eventuele vindplaats en de fysieke en inhoudelijke kwaliteit). Voor het veldwerk wordt een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld. Veelal vindt het onderzoek plaats door fysisch-geografisch onderzoek (enkele grondboringen), in combinatie met andere veldwaarnemingen (veldkartering). Het resultaat van deze IVO-fase is een rapport met een inhoudelijk (selectie-)advies (buiten normen van tijd en geld).

Het digitale rapport en de digitale documentatie worden binnen twee jaar na afronding van het standaardrapport overgedragen aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (ARCHIS; <http://archis2.archis.nl>) en het e-Depot voor de Nederlandse Archeologie (EDNA; <http://www.dans.knaw.nl/nl/over/diensten/data-archiveren-en-hergebruiken/easy/edna>).

Advies

Het IVO-Overig, verkennende fase geldt als onderbouwing voor het door Vestigia BV *Archeologie & Cultuurhistorie* opgestelde advies. Dit advies gaat nader in op de eventuele risico's en al dan niet benodigde vervolgstappen bij de verdere ruimtelijke ontwikkeling. Uit het advies kan bijvoorbeeld volgen dat de bodemopbouw intact is en vindplaatsen verwacht kunnen worden (voortzetting vooronderzoek) of dat de bodemopbouw te zeer verstoord is om intacte archeologie te verwachten (einde vooronderzoek). De adviezen vallen in de volgende vier categorieën uiteen (zie ook het stroomdiagram):

Onvoldoende data	<ul style="list-style-type: none">- kansrijke situatie op basis van gespecificeerde verwachting en intacte bodemopbouw, vervolgonderzoek via fase 3;- kansrijke situatie op basis van gespecificeerde verwachting en intacte bodemopbouw, maar het plangebied is niet geschikt voor regulier vervolg via fase 3: vervolg via fase 5;
Voldoende data	<ul style="list-style-type: none">- er blijkt een vindplaats aanwezig die formeel kan worden gewaardeerd (KNA-specificatie VS06). Er wordt een selectieadvies opgesteld (KNA-specificatie VS07);- geen of lage kans op de aanwezigheid van een (intacte) vindplaats: einde archeologisch proces, vrijgave terrein.

Het is uiteindelijk aan de bevoegde overheid te beslissen of na het IVO-onderzoek nog andere archeologische werkzaamheden verricht dienen te worden. Het advies uitgebracht door Vestigia kan daarbij een belangrijke rol spelen en als zodanig ingebracht worden bij bestemmingsplanontwerpen of -wijzigingen, aanvragen voor omgevingsvergunningen (bouw-/aanlegvergunning e.d.). Indien gewenst, draagt Vestigia zorg voor een adequate afstemming van de resultaten met de betrokken overheid. Op deze wijze wordt voorkomen dat in een later stadium discussie ontstaat over de gemaakte analyses.

Fase 3 Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase (KNA-protocol 4003)

De methodiek van het Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase (IVO-Overig of IVO-proefsleuven) betreft archeologisch veldwerk door middel van grondboringen, proefsleuven en/of geofysisch onderzoek waarbij (in principe) voldoende informatie over de aanwezige vindplaats wordt verkregen om op basis van zijn fysieke en inhoudelijke kwaliteit een goed onderbouwde uitspraak te doen over mogelijk aanwezige vindplaatsen. Booronderzoek is een geschikte prospectietechniek voor het opsporen van sites die zich kenmerken door een archeologische laag of een vondststrooiing met een voldoende hoge dichtheid. Indien een op te sporen site zich kenmerkt door een lage vondstdichtheid (< 40 vondsten/m²) is booronderzoek minder geschikt en kan een proefsleuvenonderzoek een betere methode zijn. Voor details naar verschillende boormethoden wordt verwezen naar de KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek deel Karterend booronderzoek. Voor het veldwerk wordt (verplicht) een Plan van Eisen (PvE conform KNA-protocol 4001) en een daarop gebaseerd Plan van Aanpak (PvA) opgesteld. In principe wordt het PvE door de bevoegde overheid getoetst. In termen van archeologisch proces betekent dit dat de vindplaats uiteindelijk formeel *gewaardeerd* kan worden volgens KNA-specificatie VS06 (op basis van het karakter van de vindplaats en zijn de fysieke en inhoudelijke kwaliteit). Cruciaal in de uitvoering van deze fase van het IVO is de keuze voor de meest geschikte onderzoekstrategie. In principe geldt dat met zo min mogelijk verstoring effect, zo veel mogelijk relevante gegevens worden verzameld. Het resultaat van deze IVO-fase is een rapport met een inhoudelijk (selectie-)advies op basis van KNA-specificatie VS07. De uitkomst is een al dan niet behoudenswaardige vindplaats.

Advies

Het IVO-Overig, karterende fase dan wel IVO-Proefsleuven (karterende fase) geldt als onderbouwing voor het door Vestigia BV *Archeologie & Cultuurhistorie* opgestelde advies. Dit advies gaat nader in op de eventuele risico's en al dan niet benodigde vervolgstappen bij de verdere ruimtelijke ontwikkeling. Het advies geeft aan of het om een behoudenswaardig of een niet behoudenswaardige vindplaats gaat. Indien de vindplaats behoudenswaardig is, wordt ook een onderbouwd advies over het eventuele vervolgtraject gegeven: behoud in situ, opgraven of archeologisch begeleiden. De adviezen vallen in de volgende vier categorieën uiteen (zie ook het stroomdiagram):

Voldoende data	<ul style="list-style-type: none">- er blijkt geen vindplaats aanwezig die formeel kan worden gewaardeerd of er is sprake van een niet formeel behoudenswaardige vindplaats. Het advies luidt: vrijgave plangebied;- er blijkt wel een vindplaats aanwezig die formeel kan worden gewaardeerd (KNA-specificatie VS06). Er wordt een selectieadvies opgesteld (KNA-specificatie VS07). De vindplaats is behoudenswaardig, vervolg via proces 6.
Onvoldoende data	<ul style="list-style-type: none">- kansrijke situatie met betrekking tot de aanwezige vindplaats, maar nog onvoldoende informatie voor een formele waardering, vervolgonderzoek via fase 4;- kansrijke situatie met betrekking tot de aanwezige vindplaats, maar nog onvoldoende informatie voor een formele waardering, evenwel niet geschikt voor regulier vervolgonderzoek via fase 4: vervolg via fase 5;

Het is uiteindelijk aan de bevoegde overheid te beslissen of het advies van het IVO-onderzoek wordt gevolgd en of, en zo ja hoe verder te handelen. Het advies uitgebracht door Vestigia kan daarbij een belangrijke rol spelen en als zodanig ingebracht worden bij bestemmingsplanontwerpen of -wijzigingen, aanvragen voor omgevingsvergunningen (bouw-/aanlegvergunning e.d.). Indien gewenst, draagt Vestigia zorg voor een adequate afstemming van de resultaten met de betrokken overheid. Op deze wijze wordt voorkomen dat in een later stadium discussie ontstaat over de gemaakte analyses.

Fase 4 Inventariserend Veldonderzoek, waarderende fase (KNA-protocol 4003)

De methodiek van het Inventariserend Veldonderzoek, waarderende fase (IVO-Overig of IVO-proefsleuven) betreft archeologisch veldwerk door middel van grondboringen, proefsleuven en/of geofysisch onderzoek dat tot doel heeft het onderzoek in fase 3 (zie aldaar) zodanig aan te vullen dat een formele waardering (KNA-specificatie VS06) en een selectieadvies (KNA-specificatie VS07) kan worden opgesteld. Het kan hier gaan om een aparte onderzoeksfase met een afzonderlijke rapportage, maar de waarderende fase kan ook onderdeel uitmaken van fase 3 van het inventariserende veldonderzoek.

Advies

Het IVO-Overig, waarderende fase dan wel het IVO-Proefsleuven (karterende fase) geldt als onderbouwing voor het door Vestigia BV *Archeologie & Cultuurhistorie* opgestelde advies. Dit advies gaat nader in op de eventuele risico's en al dan niet benodigde vervolgstappen bij de verdere ruimtelijke ontwikkeling. Uit het advies volgt of het om een behoudenswaardig of niet behoudenswaardige vindplaats gaat. Indien de vindplaats behoudenswaardig is, wordt ook een advies over het eventuele vervolgtraject gegeven: behoud in situ, opgraven of archeologisch begeleiden. De adviezen vallen in de volgende drie categorieën uiteen (zie ook het stroomdiagram):

Voldoende data	<ul style="list-style-type: none">- de aanwezige vindplaats wordt formeel gewaardeerd (KNA-specificatie VS06). Er wordt een selectieadvies opgesteld (KNA-specificatie VS07). De vindplaats is niet behoudenswaardig: vrijgave plangebied;- de aanwezige vindplaats wordt formeel gewaardeerd (KNA-specificatie VS06). Er wordt een selectieadvies opgesteld (KNA-specificatie VS07). De vindplaats is behoudenswaardig, vervolg via proces 6.
Onvoldoende data	<ul style="list-style-type: none">- kansrijke situatie met betrekking tot de aanwezige vindplaats, maar nog onvoldoende informatie voor een formele waardering, evenwel niet geschikt voor regulier vervolgonderzoek via fase 4: vervolg via fase 5;

Het is uiteindelijk aan de bevoegde overheid te beslissen of het advies van het IVO-onderzoek wordt gevolgd en of, en zo ja hoe verder te handelen. Het advies uitgebracht door Vestigia kan daarbij een belangrijke rol spelen en als zodanig ingebracht worden bij bestemmingsplanontwerpen of -wijzigingen, aanvragen voor omgevingsvergunningen (bouw-/aanlegvergunning e.d.). Indien gewenst, draagt Vestigia zorg voor een adequate afstemming van de resultaten met de betrokken overheid. Op deze wijze wordt voorkomen dat in een later stadium discussie ontstaat over de gemaakte analyses.

Fase 5 Archeologische begeleiding tijdens het vooronderzoek (KNA-protocol 4007)

In de gangbare praktijk van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) wordt het traject van Bureauonderzoek (fase 1) via dan niet een of meerdere fasen van het Inventariserend Veldonderzoek (fasen 2-4) gevolgd om tot de formele waardering van een vindplaats te komen. Een Archeologische Begeleiding onder het KNA-protocol Proefsleuven (AB-1) is alleen in uitzonderlijke gevallen aan de orde als daarbij bijzondere afwegingen of beperkingen een rol spelen. Een archeologische begeleiding geldt niet als vervanging van regulier vooronderzoek.

Een Archeologische Begeleiding onder het KNA-protocol Proefsleuven (AB-1) geldt als onderbouwing voor het door Vestigia BV *Archeologie & Cultuurhistorie* opgestelde advies. Dit advies gaat nader in op de eventuele risico's en al dan niet benodigde vervolgstappen bij de verdere ruimtelijke ontwikkeling. Uit het advies volgt of het om een behoudenswaardig of niet behoudenswaardige vindplaats gaat. Indien de vindplaats behoudenswaardig is, wordt ook een advies over het eventuele vervolgtraject gegeven: behoud in situ, opgraven of archeologisch begeleiden. De adviezen vallen in de volgende vier categorieën uiteen (zie ook het stroomdiagram):

Voldoende data	<ul style="list-style-type: none">- er blijkt geen vindplaats aanwezig die formeel kan worden gewaardeerd of er is sprake van een niet formeel behoudenswaardige vindplaats. Het advies luidt: vrijgave plangebied;- er blijkt wel een vindplaats aanwezig die formeel kan worden gewaardeerd (KNA-specificatie VS06). Er wordt een selectieadvies opgesteld (KNA-specificatie VS07). De vindplaats is behoudenswaardig, vervolg via proces 6.
Onvoldoende data	<ul style="list-style-type: none">- kansrijke inhoudelijke en technische situatie met betrekking tot onderzoek aanwezige vindplaats, maar onvoldoende informatie voor een formele waardering, eventuele voortzetting via fase 6;- mogelijkheden voor begeleiding uitgeput, onvoldoende informatie voor een formele waardering: einde onderzoek.

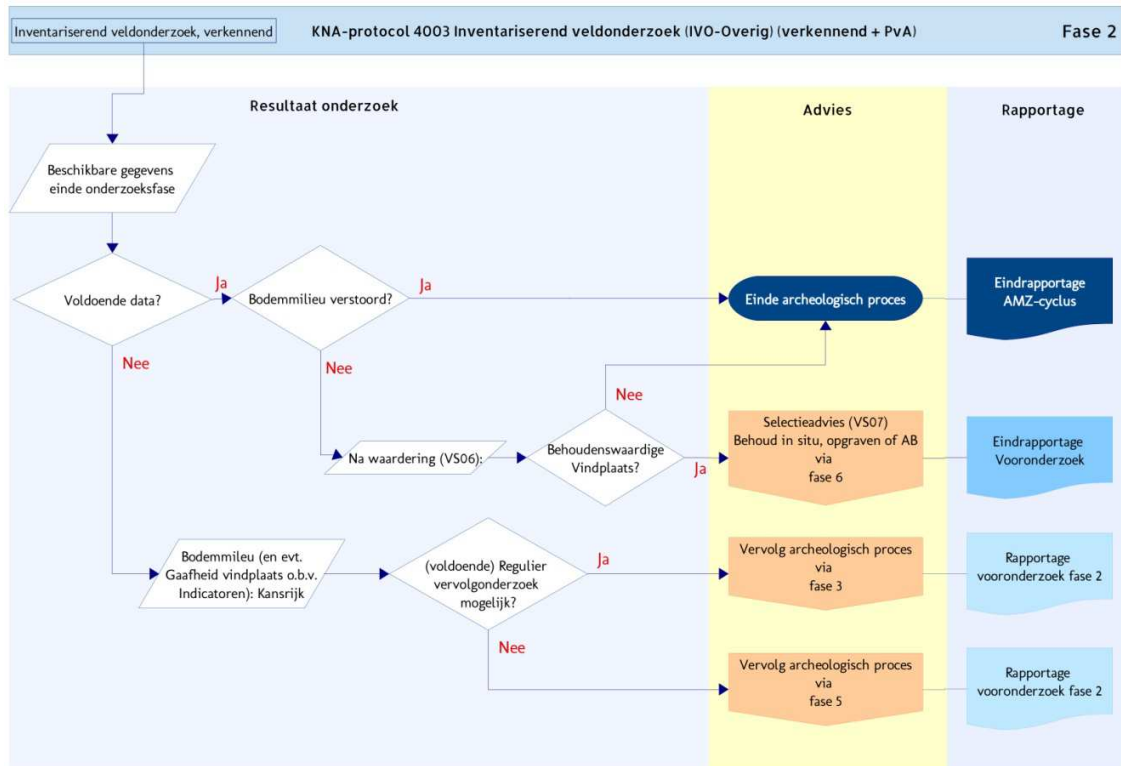
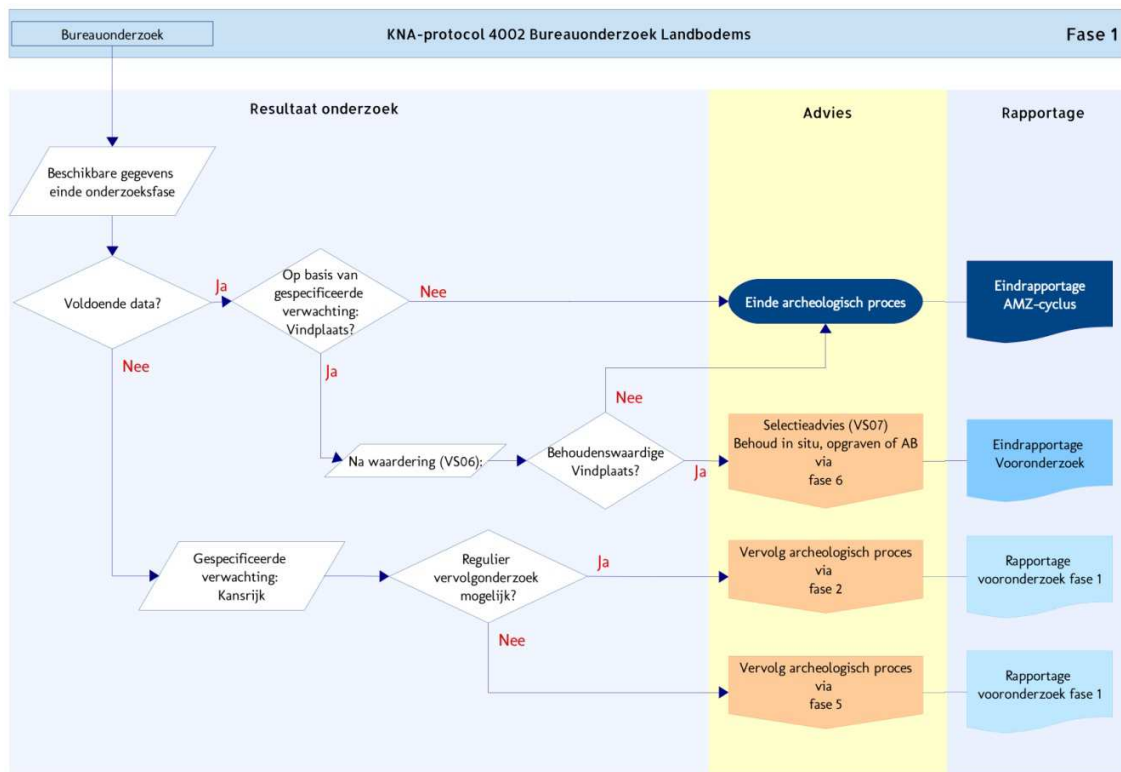
Het is uiteindelijk aan de bevoegde overheid te beslissen of het advies van het IVO-onderzoek wordt gevolgd en of, en zo ja hoe verder te handelen. Het advies uitgebracht door Vestigia kan daarbij een belangrijke rol spelen en als zodanig ingebracht worden bij bestemmingsplanontwerpen of -wijzigingen, aanvragen voor omgevingsvergunningen (bouw-/aanlegvergunning e.d.). Indien gewenst, draagt Vestigia zorg voor een adequate afstemming van de resultaten met de betrokken overheid. Op deze wijze wordt voorkomen dat in een later stadium discussie ontstaat over de gemaakte analyses.

Fase 6 Omgang met een gewaardeerde archeologische vindplaats

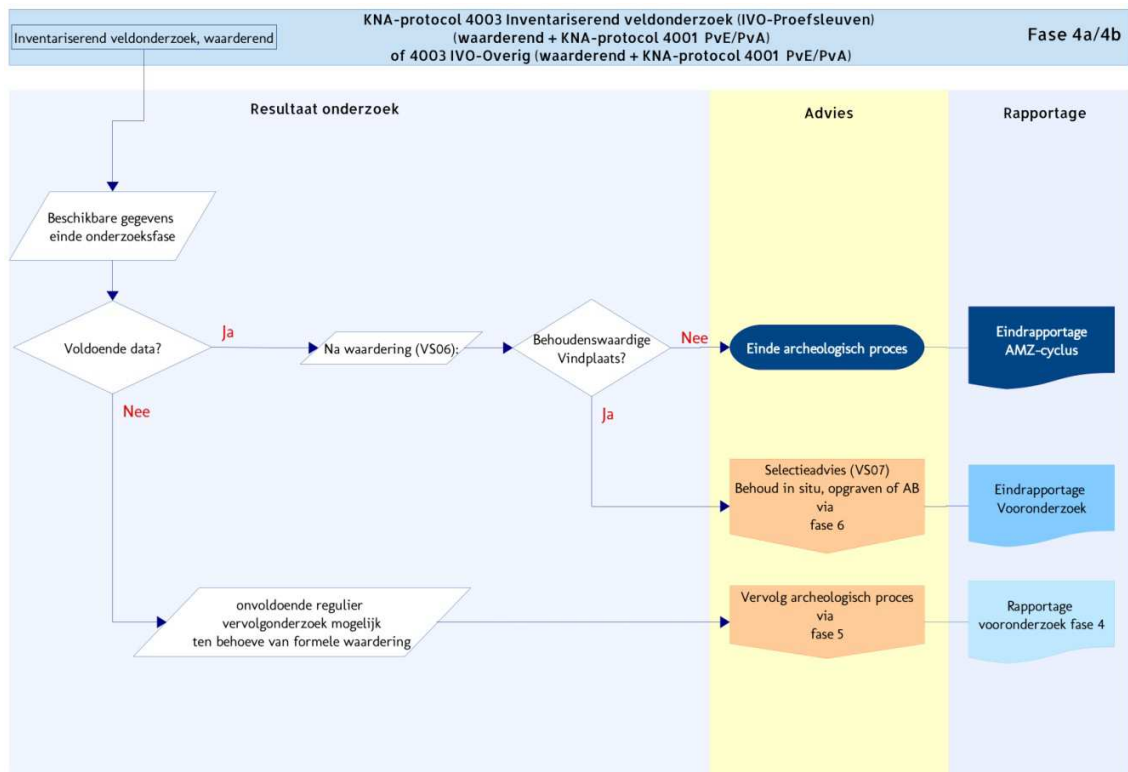
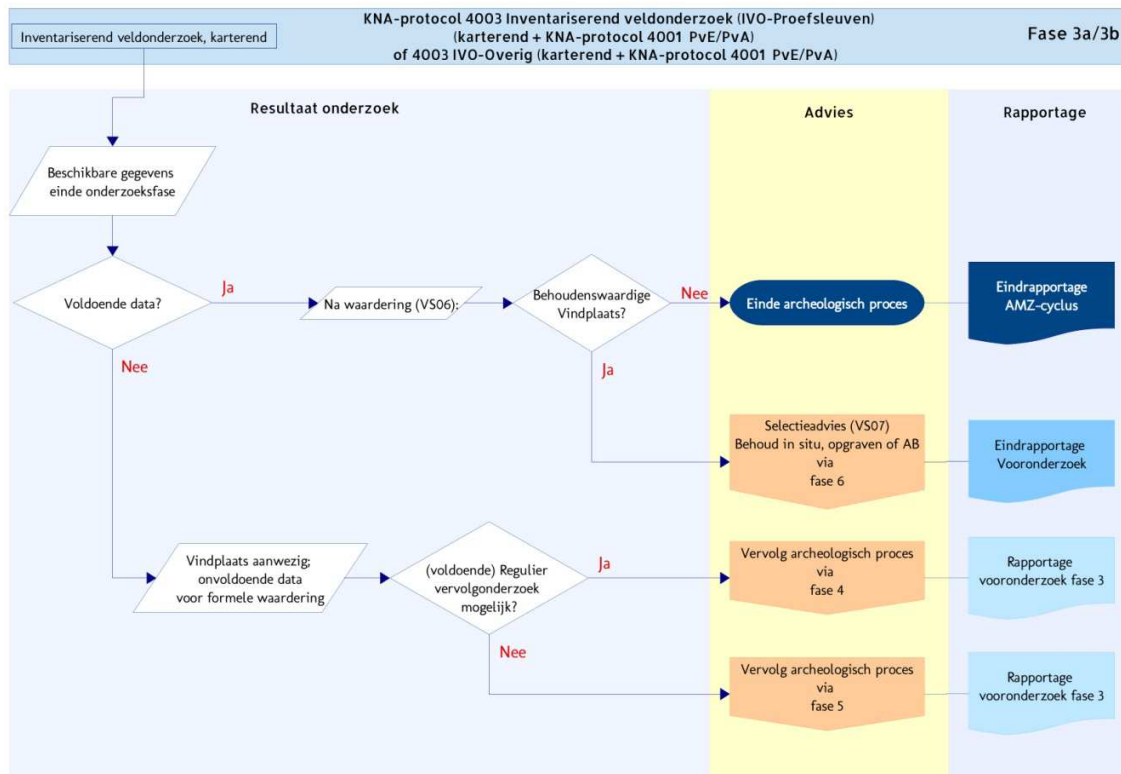
Indien het vooronderzoek, zoals geschetst in fasen 1 tot en met fase 5, een formeel gewaardeerde vindplaats heeft opgeleverd, volgt op basis van het selectieadvies de laatste fase in het archeologisch monumentenzorgproces. Op basis van het selectieadvies in het eindrapport van het vooronderzoek is daartoe door de bevoegde overheid een selectiebesluit genomen. Op basis van het selectieadvies en selectiebesluit zijn de volgende vier situaties mogelijk (zie ook het stroomdiagram):

- De behoudenswaardige vindplaats die is vastgesteld op basis van het regulier vooronderzoek, wordt opgegraven (KNA-protocol 4004) op basis van een door de bevoegde overheid goedgekeurd PvE (KNA-protocol 4001). De rapportage van de opgraving vormt het einde van het AMZ-proces;
- De vindplaats, die is vastgesteld tijdens de AB (Protocol 4007 op basis van proefsleuven) en is behoudenswaardig verklaard door de bevoegde overheid, wordt opgegraven (KNA-protocol 4004) op basis van een door de bevoegde overheid goedgekeurd PvE (KNA-protocol 4001);
- Een (kleine) versturende ingreep op een vastgesteld archeologisch (rijks)monument wordt archeologisch begeleid (KNA-protocol 4001, AB-bv op basis van PvE-AB01);
- De behoudenswaardige vindplaats die is vastgesteld op basis van het regulier vooronderzoek, wordt fysiek beschermd (KNA-protocol 4005). Hiertoe wordt een Visiedocument Inrichting en Beheer opgesteld, alsmede Richtlijnen Inrichting en Beheer.

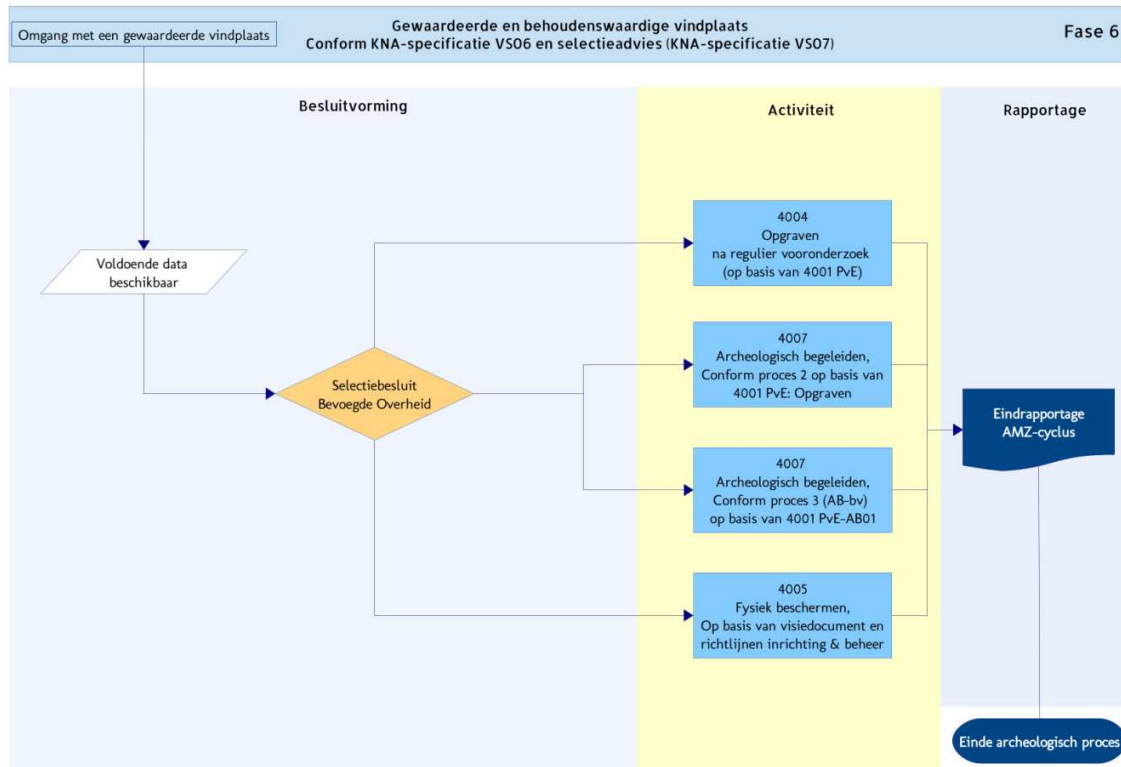
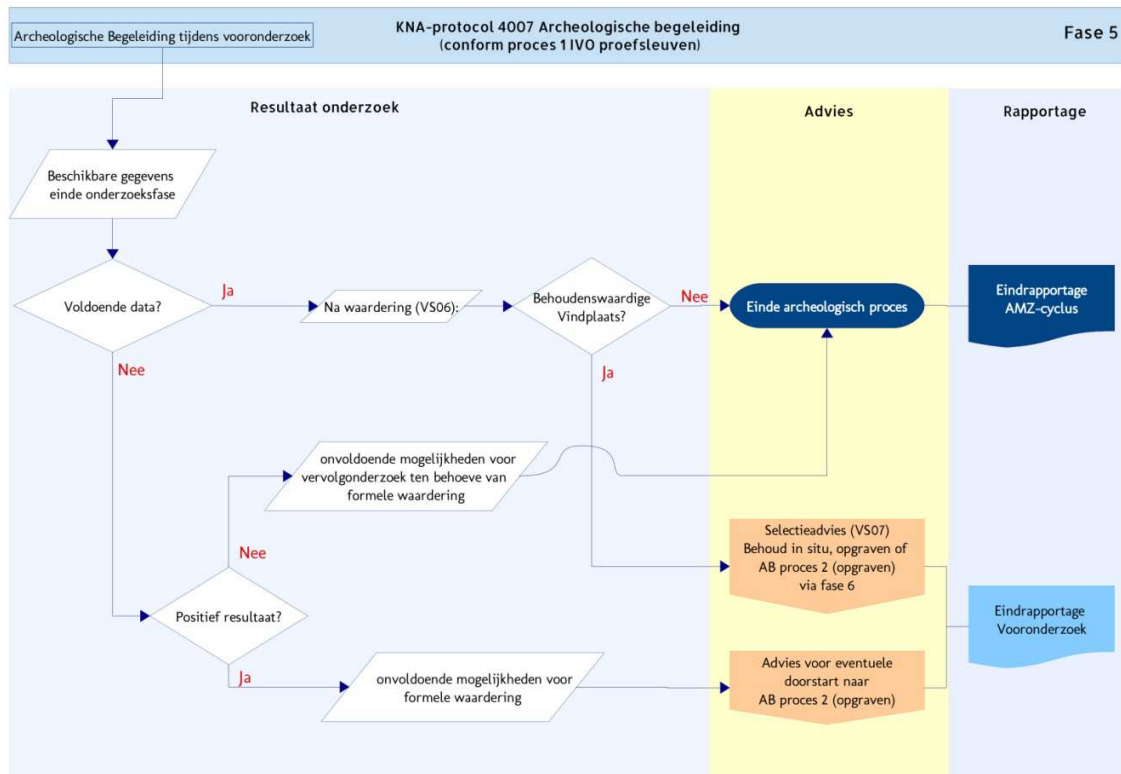
Stroomdiagrammen fasering proces KNA Landbodems

Stroomdiagrammen fasering proces KNA Landbodems

Stroomdiagrammen fasering proces KNA Landbodems

Bijlage 3 Boorstaten

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165304
 Y-coördinaat (m) : 453880
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 749
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Op
	Grondsoort		
0 - 30	zand	zwak siltig, licht-grijs-bruin, Zand: matig fijn	
30 - 65	zand	zwak siltig, zwak grindig, licht-grijs-bruin, Zand: matig fijn	
65 - 90	zand	zwak siltig, licht-geel-grijs, Zand: matig fijn, C-horizont	
90 - 110	leem	sterk zandig, grijs, weinig roestvlekken	

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165339
 Y-coördinaat (m) : 453863
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 740
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.
 Projectnummer : 3341

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Op
	Grondsoort		
0 - 30	zand	zwak siltig, donker-bruin-grijs, veel gele vlekken, Zand: matig fijn, omgewerkte grond	
30 - 60	zand	zwak siltig, zwak humeus, grijs-bruin, weinig gele vlekken, Zand: matig fijn, weinig roestvlekken, basis scherp	
60 - 100	zand	zwak siltig, licht-geel, Zand: matig fijn, C-horizont	

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165380
 Y-coördinaat (m) : 453853
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 782
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Op
	Grondsoort		
0 - 30	zand	zwak siltig, licht-grijs-bruin, Zand: matig fijn	
30 - 40	zand	zwak siltig, licht-grijs, Zand: matig fijn, E-horizont	
40 - 140	zand	zwak siltig, donker-rood-bruin, spoor zwarte vlekken, Zand: matig fijn, B-horizont	
140 - 180	zand	zwak siltig, licht-geel-bruin, Zand: matig fijn, C-horizont	

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165377
 Y-coördinaat (m) : 453894
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 748
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 50	zand	zwak siltig, licht-bruin-grijs, Zand: matig fijn, basis scherp	
50 - 90	zand	zwak siltig, licht-grijs-geel, Zand: matig fijn, C-horizont	

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165394
 Y-coördinaat (m) : 453898
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 749
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 45	zand	zwak siltig, donker-grijs-bruin, Zand: matig fijn, bouwvoor	
45 - 50	zand	zwak siltig, grijs-geel, Zand: matig fijn, Opm.: bouwvoor en c-horizont vermengd	bouwvoor en c-horizont vermengd
50 - 100	zand	zwak siltig, licht-geel, Zand: matig fijn, C-horizont	

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165398
 Y-coördinaat (m) : 453874
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 781
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 30	zand	zwak siltig, licht-grijs-bruin, Zand: matig fijn, bouwvoor	
30 - 50	zand	zwak siltig, licht-grijs-bruin, veel gele vlekken, Zand: matig fijn, omgewerkte grond	
50 - 55	zand	zwak siltig, donker-bruin, Zand: matig fijn, BC-horizont, Opm.: restant b/c	restant b/c
55 - 100	zand	zwak siltig, licht-geel-bruin, Zand: matig fijn, C-horizont	

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165376
 Y-coördinaat (m) : 453903
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 769
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165341
 Y-coördinaat (m) : 453891
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 766
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 70	zand	zwak siltig, licht-bruin-grijs, Zand: matig fijn, omgewerkte grond	
70 - 80	zand	zwak siltig, licht-bruin-grijs, veel gele vlekken, Zand: matig fijn, omgewerkte grond	
80 - 110	zand	zwak siltig, licht-bruin-geel, Zand: matig fijn, C-horizont	

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165212
 Y-coördinaat (m) : 453875
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 742
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 45	zand	zwak siltig, zwak humeus, donker-zwart-grijs, Zand: matig fijn, spoor plantenresten, bouwvoor, Opm.: incl. restant esdek	incl. restant esdek
45 - 55	zand	zwak siltig, bruin, Zand: matig fijn, C-horizont	
55 - 100	zand	zwak siltig, licht-geel-bruin, Zand: matig fijn, C-horizont	

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165236
 Y-coördinaat (m) : 453847
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 748
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 45	zand	zwak siltig, grijs-bruin, Zand: matig fijn, doorworteling	
45 - 50	zand	zwak siltig, grijs-bruin, veel gele vlekken, Zand: matig fijn, basis scherp, omgewerkte grond	
50 - 100	zand	zwak siltig, licht-geel-grijs, Zand: matig fijn, C-horizont, Opm.: top verstoord	top verstoord

011

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165271
 Y-coördinaat (m) : 453846
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 717
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 100	zand	zwak siltig, donker-bruin-grijs, Zand: matig fijn, omgewerkte grond, Opm.: gestuit, vuilstort?	gestuit, vuilstort?

012

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165274
 Y-coördinaat (m) : 453836
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 723
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 25	zand	zwak siltig, donker-grijs, Zand: matig fijn, doorworteling, omgewerkte grond	
25 - 50	zand	zwak siltig, zwak humeus, donker-grijs, Zand: matig fijn, esgrond	
50 - 100	zand	zwak siltig, licht-bruin-geel, Zand: matig fijn, C-horizont	

013

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165305
 Y-coördinaat (m) : 453816
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 731
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 6	geen monster	grijs, Opm.: tegel	tegel

Vestigia archeologie en cultuurhistorie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
6 - 65	zand	zwak siltig, donker-bruin-grijs, Zand: matig fijn, basis scherp	
65 - 100	zand	zwak siltig, licht-geel-grijs, Zand: matig fijn, C-horizont	

014

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165330
 Y-coördinaat (m) : 453841
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 762
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 55	zand	zwak siltig, grijs, Zand: matig fijn, basis scherp	
55 - 100	zand	zwak siltig, licht-geel-bruin, Zand: matig fijn, C-horizont	

015

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165334
 Y-coördinaat (m) : 453820
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 750
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 6	geen monster	grijs, Opm.: tegel	
6 - 15	zand	zwak siltig, licht-geel-bruin, Zand: matig grof, Opm.: bestratingszand	tegel
15 - 70	zand	zwak siltig, donker-bruin, veel grijze vlekken, veel bruine vlekken, Zand: matig fijn, basis scherp, omgewerkte grond	bestratingszand
70 - 130	zand	zwak siltig, licht-grijs, Zand: matig fijn, C-horizont	
130 - 160	zand	zwak siltig, licht-geel-grijs, Zand: matig fijn, C-horizont	

016

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165398
 Y-coördinaat (m) : 453833
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 759
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 30	zand	zwak siltig, licht-grijs, veel gele vlekken, Zand: matig fijn, basis scherp, omgewerkte grond	
30 - 120	zand	zwak siltig, licht-bruin, Zand: matig fijn, C-horizont	

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165437
 Y-coördinaat (m) : 453827
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 769
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 30	zand	zwak siltig, licht-grijs-bruin, Zand: matig fijn	
30 - 140	zand	zwak siltig, licht-bruin, veel gele vlekken, Zand: matig fijn, basis scherp, omgewerkte grond	
140 - 180	zand	zwak siltig, licht-bruin-grijs, Zand: matig fijn, C-horizont	

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165509
 Y-coördinaat (m) : 453800
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 773
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 30	zand	zwak siltig, licht-grijs, veel gele vlekken, Zand: matig fijn, omgewerkte grond	
30 - 70	zand	zwak siltig, donker-geel, veel gele vlekken, Zand: matig fijn, doorworteling, omgewerkte grond, Opm.: stenen en recent baksteen	stenen en recent baksteen
70 - 90	zand	zwak siltig, grijs-geel, weinig gele vlekken, Zand: matig fijn, omgewerkte grond, Opm.: geroerd met C-horizont	geroerd met C-horizont
90 - 130	zand	zwak siltig, licht-grijs-geel, Zand: matig fijn, C-horizont, Opm.: top verstoord	top verstoord

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165550
 Y-coördinaat (m) : 453790
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 771
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 8	geen monster	grijs, Opm.: tegel	tegel
8 - 40	zand	zwak siltig, licht-geel-bruin, Zand: matig grof, Opm.: bestratingszand	bestratingszand
40 - 65	zand	zwak siltig, zwak humeus, bruin-grijs, spoor roestvlekken, Opm.: oude bouwvoor	oude bouwvoor

Vestigia archeologie en cultuurhistorie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
65 - 110	zand	zwak siltig, licht-grijs, Zand: matig fijn, C-horizont, Opm.: top verstoord met bouwvoor	top verstoord met bouwvoor

020

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165588
 Y-coördinaat (m) : 453774
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 769
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 95	zand	zwak siltig, licht-grijs-bruin, Zand: matig fijn, doorworteling	
95 - 100	zand	zwak siltig, licht-geel-bruin, Zand: matig grof, basis scherp, opgebrachte grond, Opm.: bestratingszand	bestratingszand
100 - 130	zand	zwak siltig, licht-geel-bruin, Zand: matig fijn, C-horizont	

021

Projectnaam : Renswoude Taets v Amerongenweg
 Uitvoerder : AV
 Datum boring : 22-9-2016
 Soort boring : Archeologische boring
 X-coördinaat (m) : 165592
 Y-coördinaat (m) : 453757
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 Locatiebepaling : Gemeten, GPS
 Maaiveld (cm) : 774
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Bepaling maaiveldhoogte : Actueel Hoogtebestand Nederl.

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving		Opm.
	Grondsoort		
0 - 8	geen monster	grijs, Opm.: tegel	tegel
8 - 40	zand	zwak siltig, licht-geel-bruin, Zand: matig grof, Opm.: bestratingszand	bestratingszand
40 - 60	zand	zwak siltig, licht-grijs, weinig grijze vlekken, Zand: matig fijn, omgewerkte grond	
60 - 90	zand	zwak siltig, donker-grijs, Zand: matig fijn, Opm.: scherf geglazuurd aardewerk (roodbakkend)	scherf geglazuurd aardewerk (roodbakkend)
90 - 135	zand	zwak siltig, donker-grijs, veel grijze vlekken, Zand: matig fijn, omgewerkte grond	
135 - 170	zand	zwak siltig, licht-grijs, Zand: matig fijn, C-horizont	

This text was set using the following freely available font software:

Allerta Copyright (c) 2010, Matt McInerney (<http://pixelspread.com>),
with Reserved Font Name Allerta.

Inconsolata_dz Copyright (c) 2006, Raph Levien (<http://www.levien.com>),
with Reserved Font Name <Inconsolata>.
Copyright (c) 2009, David Zhou (<http://blog.nodnod.net/>)
with Reserved Font Name <Inconsolata_dz>.

Molengo_Vestigia Copyright (c) 2007, Denis Moyogo Jacquerye,
with Reserved Font Name <Molengo>.
Copyright (c) 2011, Vestigia BV Archeologie & Cultuurhistorie (www.vestigia.nl),
with Reserved Font Name <Molengo_Vestigia>; available at www.vestigia.nl/fonts.

This Font Software is licensed under the SIL Open Font License, Version 1.1.
The license is available with a FAQ at: <http://scripts.sil.org/OFL>

Vestigia BV *Archeologie & Cultuurhistorie*
Spoorstraat 5
3811 MN Amersfoort
Nederland

Telefoon 033 277 92 00
E-mail info@vestigia.nl
Website www.vestigia.nl

K.v.K. Gooi- en Eemland 32078894

Erfgoedingenieurs

“Engineering the past, creating the future”

